SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c. PIRMADIENIS — MONDAY, KOVAS — MARCH 16, 1981 Nr. 62

LKB KRONIKA Nr. 45

Eina nuo 1972 metų. Perskaitęs duok kitam!

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

(Tęsinys)

Grįžtančius į Lietuvą Jurmalos aerouoste juos pasitiko (Latvijos TSR) trys uniformuoti ir keli civiliai. Keleivių nustebimui, išlipant iš lėktuvo, tikrino pasus ir bilietus. A. Bumbulis rašo, jog tikrinimas truko tik tol, kol priėjo jų eilė. Patikrinę dokumentus, juos susodino į mašiną, kurioje jau sėdėjo keli iš Vilniaus atvykę saugumo darbuotojai. Tokioje "malonioje" draugijoje jiems teko važiuoti iki namų. „Juk N.Sadūnaitė ir aš buvome laisvi tarybiniai piliečiai, tad kam visa tai?" — klausia A. Bumbulis. "Argi saugumiečiai neprivalėjo prisistatyti ir paaiškinti šią nelemtą operaciją". Rodos, taip paprasta pasakyti: "Saugumas negali pakęsti, kad grįžtančią kalinę tautiečiai sutiktų su rožėmis". Arba: "Mes norime Lietuvos keturiasdešimtmečio proga įvaryti lietuviams baimės".

"Anoniminiai saugumiečiai šia plačiai nuskambėjusia operacija sukompromitavo ne tik save, bet ir visą tarybinę santvarką", — tokiais žodžiais baigia savo pareiškimą A. Bumbulis.

●

Šiauliai. 1980 m. kovo 23 d. Šiaulių m. "Nuklon" gamyklos direktorius Baranauskas įsakė ilgamečiui geram darbuotojui Jonui Tamučiui "savo noru" išeiti iš darbo, nes to reikalauja Šiaulių KGB. Tamutis pasipriešino. Tuomet direktorius pagrasino sudarysiąs nepakenčiamas darbo sąlygas, nužeminsiąs kategoriją.

KGB įsikišimo priežastis — Tamutis 1979 m. dalyvavo maldingose kelionėse į Šiluvą ir į Kryžių kalną.

●

Girdžiai. (Jurbarko raj.). Girdžių apyl. Vykd. komitetas š. m. rugpjūčio mėn. 27 d. parašė raštą Girdžių klebonui kun. V. Šaukliui:

'Yra žinoma, kad nepilnamečiai vaikai patarnauja pas jus Mišioms, gieda chore, dalyvauja kitose apeigose; net buvo organizuotos ekskursijos, kur taip pat dalyvavo apeigose. Buvo dėstoma tikyba. Įspėjame Jus, kad ateityje tokie dalykai nepasikartotų, kaip tai prieštarauja Lietuvos TSR AT Prezidiumo 1976 m. liepos 28 d. įsakui Nr. IX — 748 patvirtintiems Religinių susivienijimų nuostatams". Pasirašė komiteto pirm. D. Bosienė.

●

Šiauliai. 1980 m. rugsėjo 10 d. Šiaulių gimdymo namuose eilinio "pokalbio" metu du, pavardes neišdrįsę pasisakyti, saugumiečiai pusantros valandos "auklėjo" ir ragino su jais bendradarbiauti šios įstaigos darbuotoją Dalią Tamutytę.

Čekistus domino Eucharistijos bičiulių veikla, teiravosi, ar pažįstanti šiauliečius — M. Jurevičių, J. Petkevičienę ir kaip juos charakterizuojanti.

Saugumiečiai rimtai patarė apsvarstyti savo gyvenimą ir padaryti reikiamas išvadas. Jų nuomone, D. Tamutytė bendrauja su labai blogais žmonėmis. Čekistai pareiškė, jog reikia pažinti visus žmones, galinčius ateityje šaudyti į nugaras. Be to, grasino neleisią aplankyti užsienyje gyvenančius gimines, o darbe pasistengs sudaryti kliūčių; kartu priminė, kad nedrįstų skelbti šio "pokalbio", kad nesužinotų Vatikano radijas...

Sekančiomis dienomis panašius "pokalbius" turėjo buvusi Dalios bendradarbė N. Radavičiūtė.

(Pabaiga)

Greitosios pagalbos mašinos Sirijos aerodrome laukia, kol oro piratai paleis įkaitus. Toliau matosi pagrobtas Pakistano lėktuvas. Libija sutiko priimti Pakistano politinius kalinius, kurių paleidimo piratai reikalavo. Lėktuvo grobikai žada paleisti įkaitus, kada Pakistanas atveš piratų gimines, sumokės už jų paliekamą turtą.

Geležinkeliai gaus mažiau lėšų

Teks atleisti apie 72,000 darbininkų

Washingtonas. — Kongreso komitetuose vyksta ginčai dėl naujosios vyriausybės biudžeto pasiūlymų sumažinti lėšas. Planuose numatyta sumažinti subsidijas ir geležinkelių Amtrak bendrovei, kuri neteks 300 mil. dol. vyriausybės paramos. Amtrak prezidentas Alan Boyd paskelbė, kad lėšų sumažinimas priverstų bendrovę nutraukti patarnavimus kai kuriose linijose. Traukiniai būtų palikti tik Amerikos šiaurės rytuose. Būtų nutrauktas traukinių judėjimas į vakarus nuo Chicagos. Tas sukeltų ir kitą problemą, — apie 700 vagonų būtų nenaudojami, nors daugelis jų yra visai nauji. Nauji Super Liner vagonai yra per aukšti naudoti rytinėse linijose, o tokių vagonų turima 284, kurių kiekvienas kainuoja po milijoną dolerių. Apie 400 vagonų buvo neseniai suremontuoti, jie irgi sėdėtų be darbo geležinkelių stotyse. Tektų atleisti apie 22,000 tarnautojų. Jiems tektų sumokėti dideles sumas pinigų.

Bendrovės vadovybė paaiškino, kad šiuo metu yra užsakyta 150 naujų keleivinių vagonų ir 47 elektriniai garvežiai. Tektų nutraukti sutartis dėl stočių remonto darbų ir įstaigų mašinų. Iš viso įvairios bendrovės netektų 155 mil. dol. vertės darbų. Amtrak pajamos padengia tik apie 50 nuoš. bendrovės išlaidų. Kitos lėšos ateidavo iš federalinių subsidijų. Jas sumažinus, bendrovė patektų į naujus sunkumus.

Atstovų rūmų transporto komitete pasirodė ir geležinkelių darbininkų unijos pirmininkas Fred Kroll. Jis pasakė, kad priėmus prezidento siūlomus nukarpymus, darbų prekių pervežimo linijose netektų apie 50,000 žmonių, kurie dirba Conrail bendrovėje. Dar 20,000 turėtų atleisti Amtrak. Iš viso geležinkeliuose dirba apie 500,000 amerikiečių.

Unija šaukia ateinantį trečiadienį savo skyrių atstovų susirinkimą. Bus svarstomi įvairūs būdai pasipriešinti lėšų mažinimui. Jei laiškų rašymai, demonstracijos ir kongreso narių spaudimas nepadės, Kroll pasakė, — „mes turėsime griebtis tų žygių, kurių griebiasi mūsų broliai Lenkijoje".

Lėšų sumažinimui geležinkeliams pritaria autobusų bendrovės. Vienas jų vadovas pasakė, kad geležinkeliai turi „pasitraukti iš biznio", jeigu nesugeba sujungti galo su galu. Kodėl mokesčių mokėtojai turi geležinkelius šelpti, juk niekas nešelpia autobusų bendrovių.

Ragina ginti akademiką Sacharovą

Grupė žymių rusų žmogaus teisių gynėjų iš Maskvos atviru laišku kreipėsi į visus žmones, tiek Sovietų Sąjungoje, tiek už jos ribų, kuriem rūpi laisvė ir teisingumas, kviesdami reikalauti, kad sovietų valdžia panaikintų akademikui Sacharovui paskelbtą tremties įsaką. Kaip tik šiomis dienomis suėjo lygiai vieneri metai nuo Nobelio Taikos premijos laureato akademiko Sacharovo ištrėmimo iš Maskvos į Gorkį. Rusai žmogaus teisių gynėjai atvirame laiške ragina visus geros valios žmones pasirūpinti ne tik akademiko Sacharovo, bet ir visų kitų Sovietų Sąjungoje persekiojamų žmogaus teisių gynėjų likimu. Laiško autoriai ypatingu būdu kreipiasi į neseniai Irane išlaisvintus 52 amerikiečius įkaitus. Jūs, kurie asmeniškai patyrėte totalitarinio režimo persekiojimus, pažymi laiško autoriai, jūs geriau už kitus galite suprasti, ką reiškia gyventi tremtyje, izoliuotiems nuo pasaulio ir nuolatinėje valdžios priežiūroje. Laišką pasirašiusių rusų žmogaus teisių gynėjų tarpe yra rašytojas Georgy Vladimov, Ivanas Kovaliovas ir Sofija Kalistratova.

— Londono ligoninėje mirė lordas Barnetson, 63 m. Jis 11 metų vadovavo Reuters žinių agentūrai.

Žyprės kančių keliai Baraševe

„Amnesty International" vokiečių skyrius, kuris rūpinasi Algirdo Žyprės reikalais, pranešė, kad jis šiuo metu kalinamas Baraševo politkalinių lageryje, Mordovijoje, Tengušėvo rajone. Jo adresas: 431.200 Mordovskaja ASSR, Tengušėvskovo r-na, Poselok Baraševo, Vir. n-ja-ZHkh 385-3-5. Jis turįs su mašina pagaminti 85 poras pirštinių į dieną, tačiau įstengiąs jų pagaminti tiktai 12. Manoma, kad jo sveikata palaužta. Iš užsienio siunčiami pakietai, atrodo, jo nepasiekia. Jis gaunąs šį tą per Lietuvoj gyvenančią seserį.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Valstybės sekretorius Haigas pareiškė televizijos programoje, kad santykiai su Sovietų Sąjunga nepagerės, kol sovietai nesiims žygių pagerinti politinį klimatą. Viršūnių konferencijos nebus, kol Maskva elgsis, kaip ji elgiasi dabar.

— Lenkijos katalikų vyskupų konferencija paskelbė raginimą darbininkams laikytis disciplinuotai ir ramiai. Vyriausybė įspėjama nedidinti politinių kalinių skaičiaus. Pareiškime sakoma, kad visiems lenkams daugiausia turėtų rūpėti tėvynės laisvė ir suverenumas, todėl reikia atmesti įvairias provokacijas.

— Buvęs prezidentas Carteris pasirašė sutartį su Bantam Books leidykla, kuri išleis jo atsiminimų knygą. Joje daug rašoma apie Irano įkaitus, apie Vidurinių Rytų taikos derybas, apie vyriausybės santykius su buvusiu Irano šachu. Neskelbiama, kokį honorarą leidykla moka knygos autoriui.

— JAV vyriausybė nutarė padidinti Salvadorui teikiamą ekonominę paramą dar 60 mil. dol. Tarp siunčiamų karinių 54 patarėjų 15 bus armijos specialistų jėgų "Žaliųjų berečių" kariai.

— Gynybos sekretoriaus patariamoji atsarginių taryba siūlo šaukti jaunus amerikiečius šešių mėn. prievolei, po kurios jie galėtų nutarti pasilikti aktyvioje tarnyboje arba pereiti į atsargą.

— Irano prezidentas Bani Sadras pareiškė spaudai, kad jis dažnai pagalvoja pasitraukti iš pareigų, nes dabartinėj padėty jam kartais gėda būti prezidentu.

— Indijoje suskilo komunistų partija, kurios viena dalis išreiškė savo paramą dabartinei premjerei Indirai Ghandi. Atskilusiai grupei vadovauja moteris Roza Deshpande.

— Admirolas Bobby Inman, Centralinės žvalgybos agentūros vicedirektorius, pareiškė senato komitete, kad reikia palengvinti prez. Carterio paskelbtus žvalgybos suvaržymus. Jis pareiškė, kad agentūra nesirengia plėsti veiklą Amerikos viduje, jos darbas esąs užsieniuose.

— Valstybės departamentas abejoja, ar teks parduoti Taiwanui F-16 karo lėktuvų. Jei Taiwanas užsispirtų gauti tokių lėktuvų, jie būtų šiek tiek pakeisti, daugiau pritaikyti vien gynybos udaviniams.

TAUPYMAS PALIES PUERTO RICO SALĄ

Salą išlaiko federalinė parama

San Juan. — Puerto Rico valdžia piktai reagavo į vyriausybės biudžete siūlomus lėšų nukarpymus, kurie tai salai su 3.2 mil. gyventojų suduotų didesnį smūgį, negu Amerikos valstijoms ar miestams. Biudžeto projekte Puerto Rico gautų 650 mil. dol. mažiau lėšų, toje sumoje 300 mil. dol. būtų atimta iš maisto kuponų programos. Šioje programoje ir kitose federalinėse įstaigose dirba apie 30,000 žmonių, kurie netektų darbo. Jau dabar bedarbių yra 19 nuoš. Pravedus nukarpymus, jų būtų apie 40 nuoš., pasakė Puerto Rico senato pirmininkas Miguel Hernandez Agosto.

Nors portorikiečiai laikomi Amerikos piliečiais, jie nemoka federalinių pajamų mokesčių, todėl prezidento siūlomi mokesčių sumažinimai jų neliečia, jie iš to nieko nelaimėtų. Salos korporacijos irgi nemoka federalinių mokesčių, todėl ir jos nieko nelaimėtų iš mokesčių mažinimo. Maisto kuponus sausio mėn. gaudavo 58 nuoš. salos gyventojų. Nors Puerto Rico bandė privilioti pramonės įmones keltis į salą, tačiau dėl įvairių priežasčių pramonė yra menka. Federalinės įstaigos, vietinės savivaldybių ir kitų valdžios įstaigų tarnautojai sudaro apie trešdalį visų dirbančiųjų. Didžiausias darbdavys yra federalinė valdžia. Salos visuomeninio gamybinio produkto 31.8 nuoš. sudaro federalinės valdžios lėšos.

Baltasar Corrada del Rio, salos komisijonierius, pareiškė, kad pablogėjusios gyvenimo sąlygos verstų dar daugiau puertorikiečių kraustytis į Ameriką. Saloje gali kilti neramumų, smurto veiksmų.

Tarp lėšų mažinimo planų yra ir 11 mil. dol. atėmimas iš CETA (Comprehensive Employment and Training Act). Salos mokyklose apie 95 nuoš. studentų gauna lėšas iš šios programos. Netekę maisto kuponų ir kitų subsidijų, salos gyventojai turės maitintis ryžiais, pupomis ir bananais, pasakė komisijonierius Corrada.

Nijolė Sadūnaitė toliau persekiojama

Nuo pat Nijolės Sadūnaitės sugrįžimo iš Sibiro, po šešerių metų kalėjimo ir tremties, ji tebėra sekama ir varginama. Bavarijos vienuolė sesuo Michaela, vadovaujanti Sadūnaitės bičiulių būreliui, paskelbė aplinkraštį, kuriame pranešama, kad valdžia neleidžia Sadūnaitei atsiimti siuntinių iš užsienio. Jai net neleidžiama pakvituoti jai atsiųsto laiško gavimą. Jos broliui Jonui Sadūnui adresuoti trys siuntiniai buvo sugrąžinti į Vakarų Vokietiją. Siuntinių persiuntimo firma gavo iš Maskvos paaiškinimą, kad siuntiniai buvo siunčiami „nepriimtiniems asmenims". Sadūnaitę aplankantieji susilaukia nemalonumų.

Puola prezidento Reagano žodžius

Maskva. — Prezidento Reagano pareiškimas apie Afganistano laisvės kovotojus ir reikalą juos paremti ginklais greit buvo Maskvos panaudotas propagandos tikslams. Tass agentūros politinis komentatorius Juri Kornilov tvirtina, kad prezidentas pripažino, kad sovietai turėjo būtiną reikalą paremti liaudies vyriausybę Afganistane, kuriam reikia atmušti agresiją iš užsienių. Kornilovas sako, kad Amerika sunaudojo daug tonų popieriaus ir daug litrų rašalo tvirtindama, jog Sovietų Sąjunga užpuolė Afganistaną, o dabar pats JAV prezidentas viešai prisipažįsta, kad Amerika pirmoji pradėjo agresiją ir karą prieš Afganistaną. Prezidentas kalba apie Washingtono planus siųsti banditams ginklų, tvirtina Tass.

Popiežius vasarą lankys Šveicariją

Roma. — Pop. Jonas Paulius II-sis paskelbė planus aplankyti Šveicariją. Kelionė prasidės birželio 1 d. Ciuriche, vėliau jis vyks į Einsiedeln ir Ženevą, kur birželio 4 d. pasakys kalbą Tarptautinėje Darbo organizacijoje ir susitiks su Raudonojo Kryžiaus vadovybe. Popiežius trumpai viešės visų Šveicarijos kalbų: vokiečių, italų ir prancūzų rajonuose. Po šios kelionės popiežius liepos mėn. važiuos į Prancūziją, kur Liurde dalyvaus eucharistiniame kongrese.

Kinija pasmerkė sovietų kišimąsi

Pekinas. — Kinijos spauda paskelbė kaltinimus Sovietų Sąjungai dėl Salvadoro neramumų ir terorizmo. Kinija davusi Kubai kai kurių ginklų, kurie dabar siunčiami Salvadoro sukilėliams, rašo anglų kalba leidžiamas Kinijos žurnalas. Kinija nusistačiusi prieš visų užsienio jėgų kišimąsi į Salvadoro reikalus, rašo laikraštis. Neseniai Kinijos užsienio reikalų ministras Huang Hua, priimdamas Venecuelos delegaciją, irgi pasmerkė sovietų hegemoniją, intervencijas ir kišimąsi į Salvadoro vidaus reikalus.

— Sovietų baleto šokėjas Juri Stepanov telefonu buvo susitaręs Maskvoje susitikti su užsienio korespondente. Jai atvykus į pasimatymo vietą, penki civiliai saugumo valdininkai griebė atvažiavusį Stepanovą ir jį prievarta nusivežė. Vėliau jis papasakojo spaudai, kad saugumas prigrasino jį nesusitikinėti su užsieniečiais. Jis buvo suimtas tik dvi valandas.

— Vyriausybės sluoksniai atidengė, kad kai kurie prezidento Reagano patarėjai ragina jį panaudoti prieš Kubą Amerikoje gyvenančius komunizmo priešus. Floridoje veikia pusiau karinės kubiečių organizacijos, kurias remia ir pabėgėliai iš Nikaragvos. Kubiečiai ir jų rėmėjai nurodo, kad Castro agentai palaiko komunizmą Angoloje ir Etiopijoje. Kodėl laisvieji kubiečiai negalėtų jam trukdyti pačioje Kuboje?

KALENDORIUS

Kovo 16 d.: Dionyzas, Euzebija, Vaidotas, Vilija.

Kovo 17 d.: Patrikas, Gertrūda, Gendvilas, Varuna.

Saulė teka 6:05, leidžiasi 5:56.

ORAS

Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 55 l., naktį 35 l.

VOKIEČIŲ SPAUDĄ APIE OK. LIETUVĄ

Vakarų Vokietijos katalikų dienraštis "Deutsche Tagespost" atspausdino žurnalistės Diethild Treffert straipsnį apie katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Straipsnis yra iliustruotas Pop. Jono Pauliaus II-ojo nuotrauka su lietuviu vyskupu Liudu Poviloniu Vatikane praėjusių metų gegužės mėnesį. Žurnalistė Diethild Treffert straipsnyje ypač iškelia ateistinės valdžios Lietuvoje kišimąsi į Bažnyčios vidaus reikalus ir pastangas griauti Lietuvos kunigų vienybę. Kaip ryškų šios valdiškosios politikos pavyzdį, žurnalistė nurodo Kauno Kunigų Seminarijos nenormalią padėtį: iki šiol ,rašo straipsnio autorė, ne bažnytinė vadovybė, o ateistinė valdžia sprendžia, kurie kandidatai yra tinkami būti priimtais į Seminariją. Valdžia ypač siekia, kad į Seminariją būtų priimti jai patikimi kandidatai. Lietuvos kunigų vienybės griovimo darbe, rašo žurnalistė, ypač pasižymi Religijų reikalų Tarybos įgaliotinis Anilionis, kuris skirsto Lietuvos kunigus į tariamai "gerus" ir "blogus". Vadinamieji "geri" kunigai valdžios akyse, rašo žurnalistė, yra tie, kurie bendradarbiauja su valdžia. Bet tokių yra labai nedaug. Straipsnio autorė šia proga primena, kad 1979 -ais metais, trys ketvirtadaliai Lietuvos kunigų pasirašė pareiškimą, kuriuo atsisakė paklusti įstatymam,nesiderinantiem su Bažnytinės teisės kanonais. Vadinami "blogieji" kunigai, rašo žurnalistė, yra vadinami ekstremistai, kurie tariamai užsiima politika. O "politika" valdžia laiko vaikų katekizavimą, ateizmo kritiką, peticijų rašymą valdžiai ko nors prašant ir t. t. Tikrumoje, pažymi straipsnio autorė, Bažnyčia nesiekia nieko kito, kaip tik jai priklausančių teisių, pirmoje eilėje teisės nevaržomai vykdyti savo religinę misiją.

Prezidentas pardavė imperatoriaus dovaną

Paryžius. — Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing, kalbėdamas su korespondentais televizijos programoje, pripažino, kad jis buvo gavęs iš Centrinės Afrikos Respublikos imperatoriaus Bokassos papuošalų, kuriuos kai kuri spauda vadino deimantais. Jis tuos papuošalus pardavęs ir atidavęs pinigus tos Afrikos valstybės šalpos reikalams. Kaip jau rašyta, vienas opozicijos laikraštis, pirmas paskelbęs apie prezidento priimtą imperatoriaus dovaną, įrodinėjo, kad prezidentas pasielgė netinkamai. Dovaną įteikęs „imperatorius" buvo pašalintas iš valdžios 1979 spalio mėn.

— Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt sekmadienį nuvyko į Strasbourgą, kur tarėsi su Prancūzijos prezidentu Giscard d'Estaingu.

socialinė gerovė

REDAGUOJA JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Medžiagą siųsti: J. Šoliūnui, 4545 W. 63 Street, Chicago, IL 60629.

DĖL NEMOKAMO GYDYMO

(Medicare)

J. ŠOLIŪNAS

Dažnai mūsų vyresnieji, sulaukę 65-kių metų, nepasitraukia pensijon, bet vis tebedirba. Tai gerai. Tik negerai, jei jie nesusitvarko savo nemokamo gydymo reikalų. Šio reikalo nesutvarkius galima nukentėti, prarandant — bent laikinai — teisę į gydytojams išlaidų apmokėjimą.

Visi asmenys, sulaukę 65-kių metų, privalo nedelsiant užpildyti pareiškimą (tai galima atlikti ir telefonu) nemokamam gydymui.

Įsidėmėtina, kad nebūtina nustoti dirbti, kad galėtum užpildyti pareiškimą nemokamam gydymui gauti.

DRAUDIMO RŪŠIS

Nemokamo gydymo (Medicare) draudimo yra dvi pagrindinės rūšys:

1. Ligoninės apdrauda,

2. Gydytojams išlaidų apdrauda. Abiem apdraudos rūšim asmenys gali kvalifikuoti, sulaukus 65-kių metų amžiaus, arba gaunant nedarbingumo pensiją (asmenys, gauną nedarbingumo pensiją, nemokamam gydymuisi kvalifikuoja automatiškai po 29 mėnesių nuo to mėnesio, kada nedarbingumo laikas pradėjo veikti).

Ligoninės (Hospital Insurance Benefits) apdrauda yra nemokama; t.y. už šią apdraudą jokių mokesčių (premiums) mokėti nebereikia.

Jai kvalifikuotis užtenka tik paduoti pareiškimą ir įrodyti, kad sulaukta 65-ki metai amžiaus.

Tačiau, šį laisvą nemokamą gydymą gali gauti tik tie asmenys, kurie užtektinai ilgai yra dirbę. Vadinasi, asmenys, kurie turi teisę ir į socialinės apsaugos mėnesines pensijas.

Asmenys, kurie yra daugiau nei 65-kių metų, bet neturi teisės į pensiją, nes užtektinai neišdirbo, nemokamo gydymo apdraudą gali pirkti. Tokie asmenys už ligoninės nemokamo gydymo apdraudą dabar turi mokėti 78.00 dol. į mėnesį (kaina už tokią apdraudą kasmet kyla).

Turint ligoninės nemokamo gydymo apdraudą, ligonis už pirmąsias 90 dienų ligoninei temoka tik 204 dol., o visa kita apmoka socialinės apsaugos įstaiga.

Ligoninės nemokamo gydymo apdraudą pensininkas turi teisę gauti tol, kol jis yra gyvas. Šią apdraudą gali prarasti tik asmuo, gaunąs nedarbingumo pensiją ir asmeniui tapus vėl darbingu.

Atsimintina, kad nedarbingumo pensijas gauną asmenys nemokamo gydymo apdraudą vėl atgauna, atgavę teisę į nedarbingumo pensiją.

Nemokamo gydymo (Medicare) apdrauda galioja tik JAV-bių teritorijos ligoninėse; niekur kitur.

Antroji nemokamo gydymo apdraudos dalis, padengianti gydytojų išlaidas (Supplemental Insurance Benefits) nėra pilna apdrauda ir už ją reikia mokėti mėnesinius mokesčius (premiums).

Paprastai, asmenys, kurie kvalifikuojasi ligoninės nemokamo gydymo apdraudai, gali įsigyti teisę ir į gydytojų išlaidų apdraudą. Tačiau, pildant pareiškimą, būtina tai priminti.

Gydytojinių išlaidų apdrauda temoka tik 80% už išlaidas gydytojams. Nepaprastai svarbu yra žinoti, kad socialinės apsaugos įstaiga tą 80% moka ne už tą sumą, kurios reikalauja gydytojas, bet už tą sumą, kurią pripažįsta įstaiga. Vadinasi, jei gydytojas asmeniui paskaitė 1000 dolerių, o socialinės apsaugos įstaiga pripažino tik 500 dol. už operaciją, tai asmeniui bus grąžinta 80% išlaidų ne nuo 1000 dol., bet tik nuo 500 dol. sumos.

Socialinės apsaugos įstaiga pripažintą sumą vadina „reasonable charge". Dažniausiai socialinės apsaugos įstaiga turi net lentelę, kurioje yra nurodoma „reasonable charge" sumos už įvairiausias operacijas, bei kitus gydytojų patarnavimus.

Kai asmuo noti gauti pinigus, naudojant gydytojų išlaidų apdraudą, jis socialinės apsaugos įstaigai privalo pateikti įrodomąsias gydytojo sąskaitas. Tos sąskaitos nebūtinai turi būti apmokėtos, tačiau jose turi būti aiškiai nurodyta,už ką gydytojas reikalauja atlyginimo.

Jeigu pensininkas mėnesinius čekius pradeda gauti nesulaukęs 65-kių metų, tai jam socialinės apsaugos įstaiga Medicare kortelę pasiunčia automatiškai, maždaug 2-3 mėnesių laikotarpyje, **prieš** 65-jį jo gimtadienį ir automatiškai pradeda už tą apdraudą išskaičiuoti mokesčius (premiums) iš mėnesinio socialinės apsaugos pensijos čekio.

Jeigu asmuo, sulaukęs 65-kių metų ir turįs teisę į Medicare, dar vis tebedirba ir mėnesinio čekio negauna,tada socialinės apsaugos įstaiga jam kas trečią mėnesį pasiunčia sąskaitą už nemokamą gydytojinių išlaidų apdraudą.

Nemokamo gydymo apdrauda (Medicare) už vaistus jokių sąskaitų neapmoka.

PATARNAVIMAS SENESNIESIEMS

Lietuviai pensininkai ir vyresnieji, turį problemų dėl socialinės gerovės ir paramos, gali kreiptis į **Margutį,** 2422 W. Marquette Rd. Chicago, Ill.

Patarimai yra teikiami **šeštadieniais,** nuo 9 val. iki 12 val. ryto. Socialinės apsaugos klausimais tik nuo 11 val. iki 12 val. ryto.

KLAUSIMAI — ATSAKYMAI

Kl. Sakykite, ar negalima gauti pensijos iš Sovietų Sąjungos? Aš išėjau pensijon 1971 m. su 60.50 rublių suma. 1973 m. atvykau svečio teisėmis (aplankyti savo brolį) Chicagon. Čia paprašiau azilio teisės.

Tiesa, dar palikau nedideles sutaupas banke — ar jas galėčiau gauti?! *Ona*

Atsakymas Onai: Ar santaupas, paliktas okupuotosios Lietuvos banke, galėtumėte išgauti tai gali paaiškinti jums tik advokatai ar S. Sąjungos valstybės (konsulato) pareigūnai.

Sovietinės pensijos, gyvenant JAV-bėse, gauti negalima, nes S. Sąjunga su JAV-bėmis jokios sutarties tuo reikalu neturi. Čia gyvendamas pensininkas kito krašto pensiją gali gauti tik tada, jeigu yra abipusis valstybių susitarimas tuo reikalu.

Kl. Esu 75 metų amžiaus. Vedęs. Žmona gyvena Lenkijoje. Aš taip pat gyvenau Lenkijoj, bet grįžau atgal į JAV. Esu JAV pilietis, žmona taip pat, bet ji liko gyventi Lenkijoj ir užvedė bylą teisme, reikalaudama iš manęs 5,000 zlotų į mėnesį — jos išlaikymui. Būdamas Lenkijoje - pastačiau naują namą, garažą ir rūsį. Viską palikau žmonai.

Be to, aš užvedžiau bylą išsiskyrimui ir manau, kad toji byla jau yra baigta, nes ten - Lenkijoje, turiu advokatus, kurie tvarko tuos reikalus. Jinai yra 15 metų už mane jaunesnė, sveika ir gali dirbti sunkiausius fizinius darbus.

Ar galėtų iš mano gaunamos pensijos (čekio) išskaityti jos išlaikymui?

Ar JAV skaitosi su užsienio, kaip ir Lenkijos teismo sprendimu — ir, ar iš pensininko gali būti išskaityta žmonos išlaikymui? *Fr. Y.* —

Atsakymas: Fr. Y. Ne. Iš JAV-bių socialinės apsaugos (social security) mėnesinių pensijų niekas ir niekados jokių išskaitymų padaryti nebegali, nes tai nėra leidžiama. Todėl ir jūsų žmonai iš jūsų pensijos niekas negali atskaityti dalį pensijos.

Socialinės apsaugos reikaluose, kiek tai liečia kituose kraštuose gautas skyrybas, tc kios skyrybos yra pripažįstamos galiojančiomis.

PRIMINIMAS DĖL MEDICARE

Pensininkai, kurie turi tik ligoninės nemokamą gydymą (Hospital Insurance Benefits) ir yra daugiau nei 65 m. amžiaus, gali dabar registruotis gydytojų išlaidoms padengti draudimui (Supplemental Insurance Benefits).

Norint gauti gydytojų išlaidoms padengti draudimą, jei tokio draudimo neturėta, arba jis buvo nutrauktas, reikia užsiregistruoti iki balandžio 1 dienos.

SENESNIŲJŲ ŽMONIŲ ŽINIAI

Vyresnieji asmenys gali prašyti atleidimo nuo mokesčių už kanalizaciją.

Asmenys norį tokiomis lengvatomis pasinaudoti, turi

1. Būti daugiau nei 65 m.,

2. Gyventi patalpose, kurios yra asmens pagrindinė gyvenamoji vieta,

3. Asmuo turi būti gyvenvietės savininkas,

4. Asmuo turi turėti atskirą vandens matavimo skaitliuką.

Norint lengvata pasinaudoti, reikia kreiptis į Chicago Dept. of Sewers, City Hall, Room 406, 121 N. LaSalle, Chicago, Ill. 60602, arba skambinti 744-7456.

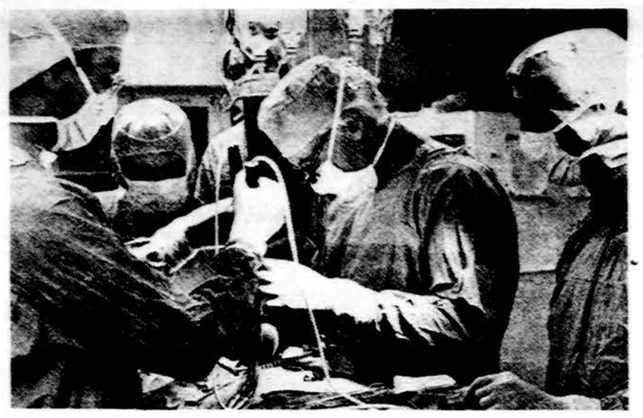

JAV-bėse įvairiausios operacijos nuolatos brangsta.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

RIMTAM ŽURNALE NERIMTAI RAŠOMA

Skaitant „Aidų" žurnalo š.m. Nr. 1 skyrių „Mūsų buityje", iš kurios ateities istorikai semsis autentiškiausias informacijas, nes žurnalo komplektai išliks bibliotekose ir archyvuose, akys užkliuvo už kai kurių labai jau įtartinų informacijų. Pvz. ten rašoma, kad Vliko metiniam seime, įvykusiam Toronte praėjusių metų gruodžio 12-13 d., apie rezistenciją Lietuvoje kalbėjo Vladas Šakalys.

Man gi, skaitant to seimo aprašymus, Vlado Šakalio pavardės seime kalbėjusių tarpe neteko užtikti, nors prieš seimą buvo skelbiama, kad Vladas Šakalys seime dalyvaus ir kalbės.

Nežinau, kaip iš tikrųjų reikalai klojosi, tačiau praėjusių metų prieškalėdžio laikotarpyje vienas Vliko valdybos narys Washingtone reiškė nėt susirūpinimą, kur dingo Vladas Šakalys, nes esą nesiseka jį net prisiskambinti. Kai šių metų sausio mėn. pabaigoje Vladas Šakalys vėl pasirodė Washingtone ir čia dalyvavo Amnestijos Internacionalo Washingtono skyriaus surengtoje disidentų vakaronėje — minėjime, prieš tai turėjau progos Vladą paklausti, kur jis buvo dingęs? Pasisakė, jog buvo užsidaręs ir rašė savo atsiminimus.

„Aiduose" paskelbta informacija, matyt buvo paimta iš priešseiminių pranešimų.

Toliau to paties žurnalo kronikoje, šalia kitų sukaktuvininkų, minimas ir praėjusių metų gruodžio 15 d. 75 metų amžiaus sulaukęs kun. Jonas Borevičius, S.J. Tačiau Lietuvių Enciklopedijos III tome, 139 psl. rašoma, kad Jonas Borevičius gimęs 1906 m. gruodžio 6 d. Tadgi, iki sulauks 75 m. amžiaus, dar pasakys ne vieną gražų pamokslą, praves rekolekcijas ir gal ne vieną golfo partiją su bičiuliais sužais. Antra vertus, o gal LE neteisingus duomenis skelbia.

Jei LE data teisinga, tai kam žurnalui metais sendinti lietuvį kunigą, ypač dar jėzuitą, kada jų ir taip labai trūksta, o daugelį gyvųjų gula vis didesnė amžiaus našta?

Mane taip pat suintrigavo ir dar viena „Aidų" žurnalo kronikos informacija. Būtent rašoma: „Lietuvos nepriklausomybės šventė JAV Kongrese paminėta vasario 18 d..."

Kas gi sudaro JAV Kongresą? Senatas ir Atstovų rūmai. JAV Senatas šiais metais Lietuvos nepriklausomybės šventę paminėjo vasario 17 d., kur dalyvavo ir būrys lietuvių. Atstovų rūmuose šventė buvo paminėta vasario 18 d., kur invokaciją sukalbėjo „Aidų" žurnalo redaktorius kun. L. Andriekus. Tadgi Atstovų rūmai dar ne JAV Kongresas. „Aidų" žurnalo kronikininkas ir čia kiek susimaišė.

Toliau dar viena neaiškumą kelianti „Aidų" žurnalo informacija: „Lituanistinėms mokykloms JAV LB Švietimo taryba paskyrė 22,177.75 dol., Lietuvių Fondas — 16,800 dol. ir JAV LB krašto valdyba 5,377.75 dol., kuriuos praėjusiais metais surinko vajaus metu".

Tą informaciją perskaičius bent man kilo neaiškumas: iš kur JAV LB Švietimo taryba gavo net 22,177.75 dol.? Ar už parduotus Lietuvių Fondo lėšomis išleistus vadovėlius lituanistinėms mokykloms? Kadangi pats penkerius metus dirbau Lietuvių Fondo valdyboje, tai gerai žinojau, kad LF pelno skirstymo komisija tam tikrą sumą pavesdavo JAV LB Švietimo tarybai, o ši savo keliu paskirstydavo lituanistinėms mokykloms.

Pagal „Aidų" informaciją, praėjusiais metais jau buvo kitaip, mes buvę daug riebesni, nes Švietimo tarybos kasoje atsiradusi rekordinė suma — per 22,000 dolerių, ir plius Lietuvių Fondas paskyrė kuone 17,000 dol. Jei metai tokie riebūs buvo, tai kodėl pvz. kad ir Washingtono lit. mokyklai tebuvo įteikta ta pati kukli 500 dol. suma, kaip ir 1979 metais?

Tačiau įsigilinus į „Aidų" informaciją, reikalas išaiškėjo: JAV LB Švietimo taryba lituanistinėms mokykloms paskyrė 22,177.75 dol., gavusi iš Lietuvių Fondo 16,800 dol. ir iš JAV LB krašto valdybos 5,377.75 dol. Taigi iš viso lituanistinėms mokykloms 1980 m. paskirta ne 34,354 dol., kurie susidarytų „Aidų" paskelbtas sumas sudėjus, bet 22,177.75 dol., kuriuos Švietimo taryba gavo iš Lietuvių Fondo ir JAV LB krašto valdybos.

PRISIMENAME SUKAKTUVININKĄ

Nors Kalifornijoje pastaruoju metu leidžiamas neperiodinis žurnalas „Lietuvis žurnalistas" Lietuvių Žurnalistų s-gos garbės narį prof. Juozą Žilevičių dabartinio s-gos pirmininko J. Kuprionio plunksna prieš kelis mėnesius jau buvo nurašęs iš gyvųjų tarpo, tačiau Juozas Žilevičius tebegyvena senelių poilsio namuose Towsen miestelyje prie Baltimorės ir šiandien švenčia 90 metų amžiaus sukaktį. Juozas Žilevičius gimė 1891 m. kovo 16 d. Tikėkime, kad šį vakarą profesorius nebus vienišas, kad jį aplankys giminės, taip pat Baltimorės lietuviai. Tikėkime, kad kam nors bus leista jam perskaityti ir iš kitur gautus sveikinimus. Tikėkime, kad plačiai po pasaulį išsisklaidę lietuviai jo nepamirš ta.

VL.R.

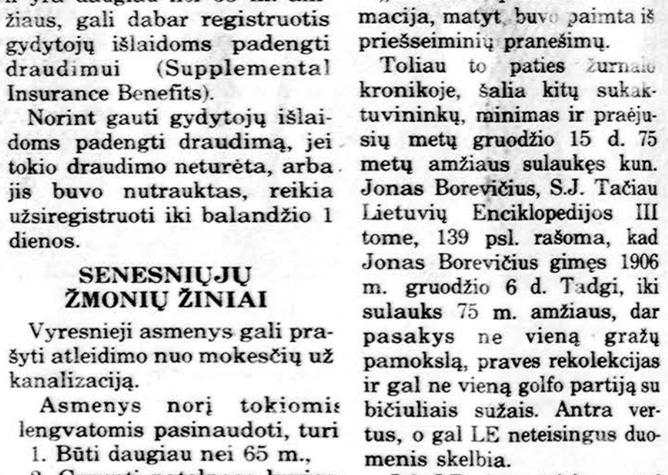

Dažnai socialinės apsaugos (social security) korteles galima ir nelegaliai nusipirkti.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $40.00. Foreign countries $42.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$42.00	$25.00	$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	$46.00	$26.00	$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$42.00	$25.00	$17.00
Užsienyje	$42.00	$25.00	$17.00
Kitur — Amerikoje	$40.00	$22.00	$15.00
Savaitinis	$28.00	$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Kaip džiaugsme, taip ir kančioje daina visada yra ramybės pabučiavimas.

Fr. Guell

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

THE FORTY YEARS OF DARKNESS
Parašė **Dr. Juozas Valiūnas**
Apie istorinius lietuvių kovos metus.
Į anglų kalbą išvertė
Juozas Bulevičius
Kaina $2. Kietais viršeliais — 3.
Ši įdomi knyga gaunama:
DRAUGE, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antrad. ir penkt. 10-4 šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. C.S. ŠIAUČIŪNAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4912 W. 14th Street
Cicero, Illinois
Tel. 656-2441
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą

Diletantizmą ugdo —

TAUTINIS ŠOVINIZMAS

Dabartinis lietuvių kalbos žodynas diletantizmą aptaria kaip pavirš**utiniškumą kuriuo** nors atžvilgiu, o šovinizmą kaip kraštutinį nacionalizmą, susijusį su neapykanta kitoms tautoms ir jų kultūroms.

Žinoma, diletantizmo pavyzdžių lietuviškoje visuomenėje surasti labai lengva. Tai galėtume sakyti, turbūt, apie bet kokią bendruomenę, visiškai neatsižvelgiant į tos grupės tautybę. Deja, mes savo kiemą ir jo problemas bei neigiamas savybes greičiau pastebime, nes mes toje lietuvių bendruomenėje egzistuojame.

Nebūtų reikalo, turbūt, viešai kalbėti apie mūsų diletantizmą įvairiose mūsų veiklos srityse, jei jis mūsų neskandintų. Nėra abejonės, kad šito mūsų visuomeninio gyvenimo žaizda plečiasi. Tai geriausiai pavaizduoja kai kurių mūsų tautiečių pasigyrimas, kad jie didžiuojasi savo tautiniu šovinizmu. O tai jau yra blogai.

*

Nemokšos paprastai visuomeninėn veiklon nesiveržia. Jie savo galvos nekiša ir į kultūrinę dirvą. Paprastai. Bet pas mus kitaip. Atrodo, jog vien dėlto, kad egzistuojame nenormaliose (išeivijos) visuomenės aplinkybėse, mes įsigyjame teisę veržtis visur. Diletantiškumas, gaila, nebeaplenkė nei mūsų literatūros, nei meno, nei muzikos ar politinės veiklos. O gaila, kad taip nutiko. Užtat daugeliu atvejų tapome nenormaliais žmonėmis, nenormaliose sąlygose.

Kai literatūrinė premija yra skiriama daugiausiai vien tik dėl to, kad rašytojas yra iš savo kiemo ir vien tik todėl, kad jos ar jo kūrinys buvo išspausdintas savo parapijos leidykloje, tai jau yra literatūrinis diletantizmas.

Kai puodų žiedėjas visuomenei pristatomas kaip dailininkas, tai jau yra diletantizmas.

Kai "garsiai" dainuojąs žmogėnas savo giminių ir draugų yra veik prievarta išplukdomas į "tarptautinius vandenis", tai jau yra diletentizmas.

Ir pagaliau, kai laiko marias turį ir nuo kortų lošimo nuobodžiaują pensininkai tampa tarptautinio masto politikos žinovais ir veikėjais (tam veikimui neturį jokio mokslo, teoretinio ir praktiškojo pasiruošimo), tai jau yra politinis diletantizmas.

Blogiausia yra tai, kad politinio gyvenimo diletantai šiandien tapo nepaprastai agresyviais mūsų politinės veiklos reprezentantais. Dar daugiau, būdami politiniai diletantai, jie noriai klijuojasi sau ir tautinio šovinisto etiketę. Tai jau yra tiesioginis nusižengimas mūsų lietuviškai bendruomenei, nes jos dauguma nėra jokie šovinistai ir nebenori, kad kokie šovinistai kenktų jos doram vardui.

Tiesa, šiandieniniai tautiniai šovinistai ir politiniai diletentai dažnai šio krašto politinėn veiklon veržiasi, norėdami būti mūsų tautos reprezentantais, dėl smalsumo. Atrodo, kad psichologiškai tai yra pateisinama.

Mūsų psichologė dr. Ina Užgirienė apie tai taip sako: žmogus, seniau veikęs kitokiose aplinkybėse ir pažinęs kitokias veiklos savybes, dabar "jis iš tikro ieško sąryšio tarp tuo momentu patiriamo objekto ir savo praeities patyrimų, kurių dėka galėtų šį objektą suvokti ir pažinti, tačiau nei vienas atsirandantis ryšys pilnai tam objektui neatitinka. Jei objektas pilnai atitinka turimam patyrimui, jis nesukelia smalsumo." ("Dėmesys ir smalsumas", Mūsų Vytis, Nr. 4, 1971 m., 174 puslapis).

Nėra abejonės, kad šiandieniniam išprususiam politikos veikloje, lietuviškame kieme, šio krašto politinės veiklos sistema yra nežinoma žemė.

Daugelis mūsų žinomų visuomenės veikėjų ne tik bandė veikėjauti šio krašto politiniame lauke, bet net kandidatuoti į įvairius politinius postus. Daugelis jų buvo šio krašto politinės veiklos diletantai. Užtat nenuostabu, kad daugumas jų skaudžiai pralaimėjo, bet dažnai nepasimokė. Apie tai vaizdžiai buvo rašęs Algis Zaparackas (žiūr. "Lietuvio išeivio jėga", Mūsų Vytis, Nr. 3, 1971 m., 114-116 p.).

Vadinasi, mes šiandien daugeliu atvejų lietuviškos bendruomenės "atstovais" šio krašto politinėje veikloje, sutinkame ne šį kraštą ir jo politinę veiklą pažįstančius žmonės, bet smalsuolius — politinius diletantus.

Dėl psichologinių priežasčių, kaip teigia dr. I. Užgirienė, jie lieka veikti tik lietuviškoje visuomenėje. Tačiau jie pasišauna atstovauti lietuviškus interesus ir tampa tautiniais šovinistais.

Dr. Užgirienė sako: "Iš kitos pusės, jeigu žmogus atsiduria aplinkoje, kurioje viskas yra nauja, netikėta, komplikuota, jo dėmesys yra nuolat patraukiamas vis kitų objektų, kurie lieka pilnai nesuvokti, galima spėti, kad jo atitinkamumo stokos standartas pakiltų ir jis prisitaikytų, bet iš karto, jo tendencija būtų vengti santykio su aplinkos objektais, nejudėti, neveikti, kad tik dar nepadidintų atitinkamumo stokos. Tokiu atveju žmonės sako, kad jie ieško ramybės, arba savųjų" ("Dėmesys ir smalsumas", 175 p.).

Ir štai turime visą būrį diletantų, kurie neprisitaikę ir nepažindami šio krašto politinės veiklos, bando atstovauti mūsų visuomenę tarptautinėse arenose.

Tiesa, yra ir išimčių. Bene geriausia — tai Rimo Česonio veikla Washingtone ir Madride. Dėl jo veiklos komentarai nėra reikalingi. Tačiau jis buvo ir mėtytas ir vėtytas politinių diletentų vien tik todėl, kad jis yra patyręs ir supranta šio krašto politin ę sistemą ir mus atstovavo labai sėkmingai šio krašto politinėje veikloje.

Jo kritikus psichologiškai pateisiname, bet iš lietuviško taško žiūrint, jokie jų protestai nėra pateisinami.

Diletantai mokytojais negali būti. Kai kurių laikraščių verkšlenimas dėl Česonio veiklos išdavė tik tų rašeivų diletantiškumą. Jie turėtų grįžti mokyklon ir pradėti studijuoti visa iš naujo apie šio krašto politinę veiklą ir būdus. Kitaip jų tolimesnis veikimas ir pasišovimas atstovauti lietuviškajai visuomenei tebus tik nevykęs mėgėjiškas taškymasis savo pačių paliėtame piene.

Gali atsitikti, kad jie ir ateityje nieko neišmoks, nes, anot lietuviško priežodžio, "ar taip asilui dėsi kepurę, ar kitaip — vis tiek ausys matyt..."

J. Šoliūnas

Lietuvą kurdamas Dievas
Jos pusiau nedalino.
Bendros mūsų girios
ir pievos,
Bendrą sudarom šeimyną.
Adomas Jakštas

Teisingas civilizacijos pamatas yra ne miestų daugumas, ne jų didumas, ne gausingi derliai, bet žmonių rūšis, kurią kraštas duoda.
Emerson

LIETUVIŲ-LENKŲ SANTYKIŲ PROBLEMA

Ar dera lietuviams už lenkus melstis?

JONAS KUPRIONIS

Įvykiai Lenkijoje

Pastarieji veiksmai Lenkijoje atkreipė kuone viso pasaulio dėmesį. Ypatingai jie reikšmingi lietuviams. Mums jie svarbūs dviem atžvilgiais. Viena, kad ten vyksta kova prieš komunistinę priespaudą, o toji blogybė net keleriopai sunkiau slegia ir Lietuvos žmones. Kaip ta lenkų kova bepasibaigtų, vistiek ji neliks be pasekmių. Ji sudrebina visą bolševikinę sistemą, ir tas gali atnešti palengvėjimų ir Lietuvos žmonėm.

Antra, lietuviams svarbu kas vyksta Lenkijoje, nes tai kaimyninis kraštas, su kuriuo santykiai yra labai susipynę. Buvo laikai, kada šios dvi tautos buvo sudariusios sąjungą. Lietuviams ji atnešė labai daug žalos. Tada lenkai, būdami artimame sąlytyje su vakarų pasauliu, buvo pajėgesni plėsti savo įtaką ir tą jie ypač **panaudojo prieš lietuvius. Lenkai** plėtėsi ir daugėjo, ypač lietuvių tautos ir jos žemių sąskaiton, ir tuo silpnino ir žlugdė lietuvius. Pasiekė net to, kad pvz. lietuvių įkurtas ir sostine laikomas Vilnius, kuriame anais laikais nebuvo nė vieno lenko, vėliau tapo lenkų savinimosi ir karinio užgrobimo objektu. Visa tai labai apkartino tarpusavius santykius. Lenkai negali daryti užmetimų lietuviams, nes šie jiems nieko pikto nėra padarę, nebent tik kai kurie žemesnio mentaliteto lenkai gali pykti ant lietuvių, kad jie ėmė priešintis ir nesidavė galutinai sunaikinami. Lietuviams gi visa tai liko giliai širdy.

Buvo laikas — reikėjo lenkus niekinti

Lietuviams toks reikalas buvo gyvybinis, siekiant išlikti. Betgi šios tautos yra kaimyninės. Joms atgavus laisvę, **kuo niekas** neabejoja, teks vienaip ar kitaip santykiauti. Abiem pusėm juk svarbu ir naudinga, kad tas santykiavimas įgautų geros kaimynystės charakterį. Bet ar tai įmanoma? Tolimesnė lietuvių — lenkų santykių raida gali būti vystoma viena kuria kryptim: negatyvia ar pozityvia (čia daugiau turima galvoje išeivija). Pirmoji būtų tai tęsimas priešingumų su doze neapykantos ir niekinimo ar netgi kerštingumo. Ko tuom galima pasiekti ir kokius santykius sukurti, visiems aišku. Tokios laikysenos, **ypač iš** lietuvių pusės, neparemia nė tas faktas, kad, kai istorinė raida lėmė lenkams pasiekti daugiau kaip 30 milijonų, tai lietuviams tenka tenkintis tik su daugiau kaip trim milijonais. Taip pat lenkai, nors laikinai suvaržyti, bet vistiek turi 3-400 tūkst. savo kariuomenę, kai Lietuvoj tik beginkliai žmonės ir dar kontroliuojami rusų. Taigi pati padėtis diktuoja lietuviams vadovautis ne emocijomis, bet sąmoningu ir giliu protavimu.

Antroji kryptis — tai krikščioniškai humanistinė. Ji remtųsi giliu protiniu ir kartu praktišku galvojimu ir siekimu kaimyniško sugyvenimo.

Vyresnieji dar patys pamename padėtį prieš I-jį pasaul. karą Lietuvoj. Visi didieji miestai ir daugelis mažesniųjų miestelių, be žydų, buvo dominuojami nutautusių lietuvių, kurie save laikė lenkais. Kuone visi dvarai (jie valdė arti 40% visos Lietuvos žemės) ir daugelis klebonijų buvo lenkinimo tvirtovės. Ištisuose rajonuose, ypač Vilnijoj, ir vidurio Lietuvoj, kaip Kauno, Kėdainių, Baisogalos ir kitur negalėjai susikalbėti lietuviškai. Ir kažin kaip iš viso lietuvybę užgožiantis lenkiškumo plėtimasis begalėjo būti sustabdytas. Reikėjo ypatingo smūgio, kuris pažadintų dar likusią sveiką tautos dalį mobilizuoti visas jėgas totaliniam pasipriešinimui.

Tam patarnavo nutautęs lietuvių bajoras Juozapas Pilsudskis. Jis tam smūgiui organizavo lenkus, jėga atplėšti Lietuvos širdį - Vilnių ir apie trečdalį Lietuvos žemių. Tuo lietuvių tautos skausmo ir kantrybės taurė buvo perpildyta. Nebuvo lietuviai pajėgūs kariškai lenkų atremti, bet jie mobilizavo visas pastangas užkirsti kelią lenkystės plitimui laisvoje Lietuvos dalyje. Nutraukti bet kokie santykiai su Lenkija. Stipriai išvystytas priešingumas viskam, kas lenkiška. Ir per 20 su viršum nepriklausomo gyvenimo metų pasiekta, kad Lietuva vėl tapo grynai lietuvišku kraštu, ir pats lenkybės pavojus beveik visai išnyko. Ir toliau susidėjo aplinkybės, kad 2-jo pasaul. karo išdavoje ir pats Vilnius su dalimi jo apylinkių vėl grįžo prie Lietuvos.

Šv. tėvas Popiežius Paulius Jonas II buvo labai entuziastingai sutiktas ir Afrikoje.

Kai pats jame gyvendamas 1916-18 metais stebėjau, kaip Vilnius tada skendėjo lenkų ir žydų dominavime ir tik nežymi mažuma lietuvių, tai **šiandien Vilniuje jau dominuoja lietuviška dauguma. Lenkai** ten belikę nedidelėj mažumoj (apie 18%). Taigi dabar visa padėtis lenkiškumo atžvilgiu Lietuvoj yra diametrališkai pasikeitusi. Tai kai kurios sritys, Seinų rajonas, dalis Vilniaus apylinkių dar likusios lenkų valdžioj ir jos dar laukia padėties atitaisymo. Ten dar ir šiandien tenka netgi kovoti.

Ar dera dabar už lenkus melstis?

Kai padėtis taip pasikeitusi, lieka klausimas, ar protinga ir toliau konservuoti neapykantą lenkams. Tiesa, išeivijoj kai kurie, ypač senesniosios kartos lenkai, dar vis erzina lietuvius "dūsaudami" apie atgavimą Vilniaus. Taip pat ir iš lietuvių nevienas linkęs mesti nepalankų žodį lenkų pusėn. Lengva suprasti, kad tai nėra gilesnio galvojimo, bet daugiau emocijų reiškiniai. Dėlto reikia vertinti išeivijoj bet kokius pasireiškimus, kurie veda prie suartėjimo. Čia itin pažymėtinas gražus gestas, kai dabar Lenkijoj vyksta kova dėl išsilaisvinimo, kad Lietuvių Bnės vadovybė paskatino lietuvius melstis už lenkų pasisekimą. Žinoma, kiti iš lietuvių tuoj šoko: kaip tai už lenkus, už mūsų priešus, melstis! Reakcija suprantama ir jos smerkti negalima, nes tai sužeistos širdies balsas. Betgi tik reikia pagalvoti, kogi galima pasiekti ir toliau laikantis priešingybių.

Lieka klausimas, ar lenkai iš viso yra tokie žmonės, su kuriais dar galima būtų susikalbėti. Na, palyginkime juos su kitais kaimynais — vokiečiais, net ir gimininga is latviais, ar baltgudžiais ir kiek su jais sekasi susikalbėti. Jei ne ta istorinė painiava, tikriausiai lenkai mums kitaip atrodytų.

Tolimesniems santykiams su lenkais paieškotina, ar nėra šiam reikalui palankių momentų. **Jų yra.** Lenkų tautoj sąmonėje glūdi gilus lietuvių - lenkų istorinių santykių sentimentas. Atsiverčiu Encyclopedia Britanica, skyrių Poland. Pačių lenkų paduodami **duomenys liudija, kad Jogailaičių** dinastijos (t.y. lietuvių) valdymas Lenkijos karaliaus sosto beveik arti trijų šimtmečių yra šviesiausias lenkų istorijos laikotarpis. Vytauto su Jogaila vesta Žalgirio kova sutriuškino vokiečių ordeno galybę. Prisijungus Lietuvos valdomoms teritorijoms, kurių ribos siekė Juodąsias jūras, davė lenkams progą didžiuotis valstybe "od morza do morza" (nuo jūrų iki jūrų) ir eilė kitų panašių dalykų. Krokuvoj, kur buvo karūnuojami Lenkijos karaliai, ir dabar tebėra eilė paminklų, įskaitant ir Jogailos kapą puošiamą Lietuvos Vytimi hudijančių didingą praeitį.

Lietuviai dažnai pyksta, kad lenkai vis primena Lietuvos - Lenkijos uniją. Išskiriant minios gobšumo palinkimą, vargu tiksliąga visus lenkus įtarti, kad jų "ilgesys" unijos yra vien tik dėl noro lietuvius paglemžti. Tikriausiai tame yra daug sentimento, ilgesio senovės didybės, kurią jautė draugystėj su Lietuva. Tik jiems gal sunkiau suprasti kad dabartinėj padėty mažai tautai draugystė su keleriopai didesne yra pavojinga, kaip ir dabar Lietuvoj rusų peršama "tautų draugystė".

Tačiau šito lenkų sentimento lietuviai neturėtų ignoruoti. Apdairiai ir protingai panaudojant, jis galėtų būti kaip raktas, ieškant su lenkais bendros kalbos ir eventualiai siekiant abipusiai priimtino suartėjimo. Ateity vistiek neišvengiamai teks susidurti ir daug bendrų reikalų turėti. Kas žino, gali pasikartoti reikalas vėl veikti kartu panašiai, kaip Žalgirio laukuose. Dabar esant išeivijoj, suprantama, kad jokie bendri žingsniai nėra įmanomi, bet ledų tirpdymas tarpusaviuose santykiuose gali būti labai reikšmingas ateičiai.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo proga lietuviai JAV senate. Iš kairės: Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis, dr. J. Genys, Altos vicepirm. dr. J. Valaitis, Vliko reik. vedėja M. Samatienė, minėjimą senate globojęs sen. Charles H. Percy, Ateitininkų fed. vadas J. Laučka, Amerikos Balso liet. skyriaus vedėjas A. Petrutis, Vliko vald. vicepirm. dr. J. Balys ir Altos vicepirm. T. Blinstrubas.

KRIZĖ

VINCAS MYKOLAITIS-PUTINAS

43

Moteris - kurtizanė neva valdo paikinančius ją vyrus, bet faktinai pasilieka apgailėtina jų vergė, nesugebanti duoti gyvenimui nieko pozityvaus, net nė savo egzistencijos doru darbu aprūpinti. Aš esu, pone Petrai, moteries išsilaisvinimo šalininkė, tik ne išlaisvinimo iš kiekvienam žmogui privalomų darbo, dorovės, savigarbos ryšių, bet iš tos vergovės, kuri yra pridengta haremišku moteries adoravimu. Moteris turi išsivaduoti iš viso to, kas daro ją pasyvią tinginę arba plėšrią smaguriautoją — iš viso to, kas verčia ją savo grožiu spekuliuoti, o spekuliacijai nepavykus, arba jaunystės žavesių lobiui išsisėmus, žūti purve ir paniekinime. Aš noriu, kad išsivaduojanti moteris pelnytų sau vietą gyvenime doru darbu, kad ji taptų vertingas visuomenės ir tautos pažangos veiksnys, kad ji išauklėtų savyje tokią savigarbą, jog su panieka atstumtų visus pataikautojų mėginimus saldžiais žodžiais, komplimentais ir prabanga ją pavergti, išnaudoti ir paskui numesti, kaip išrūkytą papirosą.

Sargenis surimtėjęs klausė tos kalbos ir drauge stebėjo pasikeitusią, įsikarščiavusią Viktutę. Užkaitę veidai, spindinčios akys, nuo aukštos kaktos į viršų nužerti plaukai, pasitikėjimas savo idėjomis puošė ją kažkokiu tauriu herojišku grožiu. Ji kalbėjo visai nepaisydama pozų, nesirūpindama išvaizda ir įspūdžiu, kokį galėtų padaryti savo moteriškumu. Pričšais pūtė smarkokas rytų vėjas, atmesdamas atgal jos rūbus, aiškiai įbrėždamas kojų ir liemens linijas, praskėsdamas krūtinės iškarpą. Bet tame nejučiomis išryškintame jos moteriškume nebuvo nieko pikantiško, jaudinančio, dviprasmiško; nebuvo to smalsumą keliančio viliojimo, kuris skiido iš kiekvieno Kristinos judesio.

— Būtų Visvydui džiaugsmo, jeigu jis išgirstų taip Tamstą kalbant, — tarė Sargenis, Viktutei nutilus. — Aš, ir tai jaučiuosi sužavėtas Tamstos žodžių.

— Na jau ir sužavėtas! — paabejojo Viktutė. — Greit Tamsta duodies žavėjamas!.. O Visvydas, nežinau. Jis, kaip poetas ir senosios kartos patriotas, tur būt, linkęs lietuvę idealizuoti. Užsivilkai baltą rūbelį, užsidėjai gintarėlius ant kaklo, na ir esi verta Birutės dukra. Aš manau, kad mūsų brangusis Visvydas pastebi ne visas blogybes, kurios atsirado nepriklausomos Lietuvos gyvenime. Viena iš tokių blogybių tai ir yra naujo tipo lietuvės — kurtizanės. Prieškarinėje visuomenėje, aš esu tikra, tokių moterų nebuvo. Jos išdygo dabar mūsų jaunos biurokratijos ir miesčionijos prieglobstyje. Ak, aš negaliu nesikarščiuodama apie jas kalbėti!

Tylėdami jiedu priėjo prie didelių akmenų krūvos, išsikerojusio karklo užuvėjoje.

— Pasilsėkim čia, panele Viktute, — pasiūlė Sargenis. — Šiandien aš išvažiuoju, o mudu, tiesą pasakius, labai mažai vienas antrą pažinome.

— Taip, aš turėdavau daug darbo prie namų ruošos, o Tamsta taip pat buvai užimtas, — nusišypsojo Viktutė.

— Rūpi man sužinoti vienas dalykas. Iš anksto atsiprašau, jei pasirodysiu nediskretus. Štai Tamsta su dideliu pasipiktinimu, pripažįstu, kad teisingai, kalbėjai apie kurtizaniškas moteris, ištroškusias prabangos, spekuliuojančias savo grožiu ir panašiai. Esu tikras, kad Tamstos pasipiktinimas ir susijaudinimas kyla ne vien dėl to, kad tokių moterų apskritai yra Lietuvoj, bet ir dėl to, kad Tamsta turi labai artimą tokios moters pavyzdį. Tiesa?

Viktutė nė kiek nesumišo dėl tokio klausimo. Ji drąsiai žiūrėjo Sargeniui į akis, jos žvilgsnis pasidarė šaltas ir kietas, jos antakiai suartėjo, rūsčiai įlinkę kampuose. Ir jos balsas suskambėjo iššaukiamai:

— Tiesa!

Sargenis susirūpinęs badė lazdele pievą ir kalbėjo labai atsargiai:.

— Žinoma, aš permažai pažįstu ponią Kristiną, kad išdrįsčiau ją ginti. Pagaliau, kas man rūpi! Vis dėlto turiu prisipažinti, kad ji man neatrodo tokia jau bloga moteris. Tiesa, paišdykauti, pakokietuoti ir paflirtuoti ji mėgsta, bet, panele Viktute, ar Tamsta dėl savo jauno idealizmo, gal ir nepritirimo, ne per griežtai ją smerki?

— Tamsta turi labai gerą širdį ir esi labai gailestingas gražioms moterims! Aš esu griežtesnė anaiptol ne dėl jauno idealizmo ir nepritirimo, kaip Tamsta sakai. Aš žiūriu į brolienę kaip į žmogų ir žmogiškas silpnybes mielai jai atleisčiau, bet ką ji turi vertingo kaip žmogus ir moteris? Ar ji turi bent krislą tautinio, visuomeninio, šeimyninio idealizmo? Ar jai rūpi bent vienas rimtesnis klausimas?

(Bus daugiau)

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

SPAUDOS IR INFORMACIJOS SAVAITĖ

Neseniai Los Angeles įsteigęs Lietuvių informacijos centras, remiamas visuomenės, jaunimui talkininkaujant, išvystė savo veiklą, vasario 15 — 21 d. paskelbdamas spaudos bei informacijos savaite. Tuo tikslu iš New Yorko buvo pakviestas Vladas Šakalys ir Simas Kudirka, pasižymėję kovotojai dėl Lietuvos laisvės ir žmogaus teisių. Jie čia visą savaitę viešėjo ir kalbėjo, dažniausia įvairiose vietose informuodami amerikiečius. Vasario 15 d. jie dalyvavo pamaldose Šv. Kazimiero par. bažnyčioje, minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, vėliau tos dienos iškilmėse John Marshall aukšt. mokykloje įspūdingai kalbėjo ir visų susirinkusių entuziastingai sutikti. Tos dienos vakare jie buvo pagerbti lenkų amerikiečių kongreso Santa Monicoje.

Vasario 16 d. juos girdėjome George Putnam radijo programoje, kurioje jie klausytojams buvo pristatyti kaip Lietuvos disidentai ir atsakinėjo į klausimus.

Svarbiausiu tos savaitės įvykiu reikia laikyti Šakalio ir Kudirkos pagerbimo pietus Los Angeles atletų klube, į kuriuos buvo pakviesti administracijos ir spaudos atstovai. Dalyvavo L. A. mero Bradley spaudos sekretorius T. Sullivan, "L. A. Times", "Orange County Register", "National Cat holic Register", "Tidings" ir kitų laikraščių atstovai. Programai vadovavo informacijos centro iniciatorius Ant. B. Mažeika. Invokaciją, atstovaudamas kardinolui Manning, sukalbėjo prel. J. Kučingis. Programos vedėjas supažindino visus su dalyvaujančiais žymiais amerikiečiais, jų tarpe Rūta Lee, lietuvaite filmų artiste. Ilgesnes kalbas pasakė Los Angeles miesto tarybos narys Zev Yaroslavsky, kuris juos sveikindamas įteikė atitinkamus žymenis, ir L. A. miesto švietimo tarybos narys dr. R. Ferraro.

Pakviestas kalbėti, S. Kudirka labai jautriais žodžiais palietė JAV politikos klaidas santykiuose su Sovietų Rusija: prekiaujant su sovietais, parduodant jiems naujausius technikos išradimus, kurie dėl vakarų demokratijų trumparegiškumo panaudojami piktam tikslui, kad pasiruoštų pavergti dar laisvėje gyvenančias tautas. Dėl šių klaidų JAV netenka autoriteto ir save pastato pavojingon padėtin. Kudirkos žodžiais, reikia pasipriešinti Kremliaus sąmokslui, remiant visas tautas, kovojančias dėl savo laisvės.

Disidentas Šakalys savo kalbą pradėjo sakydamas, kad jis gimęs vergijoje ir didelę gyvenimo dalį praleido koncentracijos stovyklose. Jis iškėlė neteisėtumą sutartyje, pasirašytoje Molotovo ir Ribbentropo, kuria buvo pasidalinta įtakos sferomis Europoje ir daugelis šalių, pirmiausia Lenkija, neteko laisvės. Jis kalbėjo, kad padarytos klaidos turi būti atitaisytos. Nuolaidos tik paskatina naujai agresijai. Lietuvoje kovojama ne tik dėl žmogaus teisių, bet aplamai, prieš svetimuosius okupantus.

Kudirkos ir Šakalio pareiškimai buvo sutikti ilgais plojimais. Paklausimai spaudos atstovų daugiausia buvo kreipiami į V. Šakalį, kuris, nors pradėdamas savo pareiškimą, pastebėjo, jog esąs tik 6 mėn. šiame krašte, todėl atsiprašė dėl kalbos nesklandumų. Iš tikrųjų jis visus nustebino geru anglų kalbos mokėjimu ir greita orientacija.

Kitomis dienomis S. Kudirka ir V. Šakalys pakviesti kalbėjo Kalif. valst. universitete Northridge, Kalifornijos universitete Los Angeles, Beverly Hills aukšt. mokykloje (Čia prieš keletą dienų buvo mokiniams parodytas filmas "Simo Kudirkos pabėgimas"). Mission Viejo aukštesn. mokykloje. Jų apsilankymas sukėlė didelį susidomėjimą. Šie drąsūs vyrai buvo klausinėjami, kuo JAV jaunimas galėtų padėti Pabaltijos kraštams. Vasario 20 d. jie dalyvavo LB surengtoje vakaronėje Šv. Kazimiero parap. salėje, o kitą dieną lituanistinėje šeštad. mokykloje.

Taigi šiais metais Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo atžymėjimas Lietuvių informacijos centro ir LB pastangomis buvo išvestas iš nusistovėjusios rutinos ir Lietuvos padėtis plačiai išgarsinta, supažindinant amerikiečių visuomenę. Šiam didesniam darbui atlikti buvo įsijungę daug asmenų. Be pagrindinių informacijos centro veikėjų A. B. Mažeikos ir D. Barauskaitės, daug dirbo J. Matulaitis, tvarkydamas finansinius reikalus, ir daugelis kitų. Dar nė vienas lietuviškas renginys nebuvo susilaukęs tokio didelio amerikiečių dėmesio. Šias eilutes rašant, jau kai kurie laikraščiai buvo atspausdinę straipsnius apie S. Kudirką ir V. Šakalį.

Rita Bureikaitė

MŪSŲ KOLONIJOSE

New Haven, Conn.

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS

Vietinė Lietuvos Vyčių 50 kuopa kovo 1 d. paminėjo Šv. Kazimierą. 10:30 v. ryto Šv. Mišios lietuviškai. Pamokslas abiem kalbom. Bendra komunija. Po pamaldų bendri pusryčiai parapijos salėje. Po pusryčių eilinis susirinkimas. Nutarta iš kuopos iždo neseniai mirusios kuopos narės vardu stipendijų fondui paskirti 25 dol.

LB SUSIRINKIMAS

Kovo 8 dieną, tuoj po lietuviškų pamaldų, mažoje parapijos salėje įvyko metinis LB apylinkės susirinkimas. Dalyvavo 23 asmenys. Kavą paruošė ir savo keptais pyragais vaišino Danutė Ščiukienė.

Pirmininkės pasiūlyta darbotvarkė priimta. Praėjusių metų visuotino susirinkimo protokolą perskaitė valdybos sekretorius — iždininkas Jonas Šaulys.

Valdyba per metus atliko visus įsipareigojimus. Jokių priekaištų iš susirinkimo nebuvo. Iždininkas pranešė, kad per metus iš mūsų mažytės kolonijos įvairiems lietuviškiems reikalams ir Lietuvos vadavimui surinkta 2,370.00 dol.

Kontrolės komisijos pirmininkas Z. Merkevičius perskaitė patikrinimo aktą. Jokių trūkumų kasoje nei dokumentacijoje nerasta.

Į LB Ct. apygardos suvažiavimą, balandžio 26 d. įvykstantį New Britain'e, apylinkei atstovauti išrinktas A. Leikus.

Nutarta gegužės 10 d. suruošti Motinos dienos minėjimą kviečiant visas organizacijas prie jo prisidėti.

Pasirūpinti didesnį skaičių bilietų į Rytinio Pakraščio tautinių šokių šventę Hartforde ir juos platinti vietoje.

Baisiojo Birželio minėjimą ruošti birželio 14 d. Prieš tai kreiptis į miesto burmistrą ir vietinę spaudą 40-tąją trėmimų sukaktį paminėti. Kreiptis į savo senatorius ir kongresmanus ta proga pasisakyti. Visokiais būdais galimai daugiau atkreipti amerikiečių dėmesį į mūsų tautos nelaimes.

Atkurti Vasario 16-tos gimnazijai remti 62 būrelį. Dabar iš apylinkės iždo paskirti 25 dol., iš kavos fondo 50 dol. ir kitas surinktas aukas tuoj pasiųsti gimnazijai.

Susirinkimas prašė tą pačią valdybą pasilikti dar vieniems metams. Valdybą sudaro: A. Lipčienė, Vaiva Gustienė, Jonas Šaulys, Bronius Strimaitis ir Emilija Šaulienė. Valdyboje dar pasiliko kusiųjų nenutarta, ar šiais metais bus pasikeista pareigomis. Pasiliko ir ta pati kontrolės komisija: Z. Merkevičius, dr. E. Vaišnienė, ir Vytautas Valiukas.

Susirinkimas praėjo sklandžiai, rimtoj ir draugiškoj nuotaikoj. Apylinkė padidėjo dviem nariais — Tomu Venclova ir Maryte Jasiukevičiūte.

TRUMPAI

Dr. Elona Vaišnienė darbui gauti Šv. Rapolo ligoninėj, atsidūrusi dviejų šimtų kandidatų skaičiuje — laimėjo! Darbą gavo nežiūrint to, kad moteris etnikė ir be didelio pasiruošimo tam darbui. Jos darbas atsakomingas, reikalaująs daug sumanumo ir labai šakotas.

Vietinis dienraštis rytinėj (kovo 9 d.) laidoj paskelbė AP žinią, kad sekančių metų rinkimuose su sen. Lowell P. Weicker gali rungtis 20 metų kiniečių kalintas John T. Downey, resp., 50-ties metų, gyvenąs New Havene.

Kovo 6 d. Vaclovui Kronkaičiui padaryta sunki širdies operacija. Taip pat akių operacija padaryta J. Kazlauskienei.

Albina Lipčienė

Baltimore, Md.

VASARIO 16-JI

Kasmet Baltimorėje beveik visas vasario mėnuo praeina iškilmingoje Nepriklausomybės šventės dvasioje. Jau vasario 1 d. Baltimorės lietuvių draugijų tarybos vardu Nerimantas D. Radžius per radijo valandą lietuviams visus ragino šventėje dalyvauti. Ta tema per radiją kalbėjo ir Juozas Auštra vasario 8. Tą pačia dieną radijo valanda lietuviams (taip ji oficialiai vadinama), vedama Alberte Juškaus ir Kęstučio Laskaus ko, transliavo JAV LB kultūros tarybos (A. Rukšėno ir J. Stempužio) paruoštą specialią 25-kių minučių programą anglų kalba, o vasario 15 d. dar pateikė Visuomeninių reikalų tarybos 15-kos minučių programą (paruoštą Mironų) irgi anglų kalba.

Nepriklausomybės dienos išvakarėse, vasario 15 d., 8 val. 30 min., ryto įvyko iškilmingos lietuviškos Mišios Šv. Alfonso parapijos bažnyčioje. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Antanas Dranginis. Giedojo "Dainos" choras, vedamas Charlotte Morris.

Po pietų, 1 val. 30 min., Lietuvių svetainės salėje įvyko Baltimorės lietuvių draugijų tarybos rengiamas tradicinis banketas. Į jį atsilankė JAV senatorius Paul Sarbanes ir keli Marylando valstijos pareigūnai. Banketą pradėjo Tarybos pirmininkė dr. Elena Armanienė. Programai vesti buvo pakviestas dr. W. Blatzer. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Dranginis, vėliavos pagerbimą pravedė Lilian J. Walsh. JAV ir Lietuvos himnus sugiedojo "Dainos" choras drauge su banketo dalyviais. Meninę programą atliko "Aro" tautinių šokių grupė ir minėtasis "Dainos" choras. Tautinių šokių simboliką dalyviams aiškino "Aro" grupės šokėja Neringa Radžiuvienė.

Banketui rengti komisiją šiemet sudarė: L. Laskauskienė, J. Bradūnas, J. Auštra, G. Aušrienė, V. Gelguda, N. Radžius, J. Rastenienė, A. Sajauskas, M. Šimkus, E. Makauskaitė, St. Kligys ir J. Jaskulski.

Vasario 22 d., 2 val. po pietų, toje pačioje salėje įvyko LB-nės Baltimorės apylinkės valdybos rengiamas tradicinis Vasario 16-sios minėjimas. Jį pradėjo apylinkės valdybos pirmininkas Vytautas Eringis, pabrėždamas, kad šiemet švenčiame 63-sias nepriklausomybės atkūrimo ir 728-sias karaliaus Mindaugo vainikavimo sukaktis. Sekė vėliavų įnešimas, himnai ir kun. A. Dranginio invokacija.

Pagrindinę kalbą pasakė JAV LB kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublienė, atvykusi iš Clevelando.

Aukų laisvinimo reikalams surinkta 1,186 dol. Šv. Alfonso bažnyčioje iškilmingų Nepriklausomybės šventės Mišių metu vasario 15 d. antroji rinkliava buvo skirta tam pačiam reikalui. Su rinkta 210 dol. Šią sumą klebonas kun. A. Dranginis pasiuntė Altui.

Meninėje dalyje "Dainos" choras sudainavo 3 dainas. Tautinių šokių pašoko visos trys Baltimorės tautinių šokių grupės: "Ratelis", "Kalvelis" ir "Aras".

Negalima praleisti nepaminėjus ir Amerikos legionierių lietuvių 154 posto, prisidėjusio prie vasario 16 minėjimų JAV ir nepr. Lietuvos vėliavų iškilmingu įnešimu į lietuviškas pamaldas Šv. Alfonso bažnyčioje, į tradicinį Baltimorės lietuviškų draugijų tarybos banketą ir į LB-nės minėjimą. Į minėjimų eilę gražiai įsi jungė Cezario Surdoko laiškas, rašytas "The Sun" laikraščio redakcijai. Laiškas atspausdintas vasario 16 d. rytinėje "The Sun" laidoje. Jame autorius nušviečia šventės istorinę prasmę ir liūdną bei skaudžią Pabaltijo tautų dabartį. Jos kenčia, bet jų dvasia nepalūžta. Ji išryškėja Simo Kudirkos ir Vlado Šakalio laisvės odisėjose. Džiaugiasi autorius, kad visuomenė palanki tautų laisvo apsisprendimo principui, bet kodėl jis taip nevienodai taikomas? Deja, laikas neužgydys žaizdų, neišdildys blogio. Redakcija iš savo pusės pridėjo pastabą, kad autorius esąs Baltimorės Balfo skyriaus pirmininkas.

Abra.

Mano Dieve, kaip Tu būtumei mažas, jeigu mano protas įstengtų Tave aprėpti.

Šv. Pranciškus Salezietis

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
Telef. — 337-1285
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisas:
700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WUPA
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 424-2413
1490 AM
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DR. ANTANAS KUČAS
ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS
Gyvosios krikščionybės apaštalas
Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORE
Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintoju paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.
Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.
Kaina: $15.00, pasiuntimui paštu reikia pridėti $1.03.
Gaunama DRAUGO administracijoje, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

CLASSIFIED GUIDE

PARDAVIMUI

ELEKTRINĖ TARKA
Bulvėms tarkuoti
Patogi naudoti bizniui, taip pat šeimos reikalams. Lengva operuoti. Lengva išvalyti — nes išardoma į dalis. Darbą atlieka greitai. Kaina nebrangi.
Skamb. (312)-776-7952

DĖMESIO

DULSKI CEMENTO DARBAI IR MŪRO REMONTAS
Joks darbas ne per mažas. Atliekame visus cemento darbus.
Patios — Šaligatviai — Laiptus
TEL. — 788-9298

MARZANO'S MIAMI BOWL
Bowling Mornings and Afternoons.
Mothers! Bring your tots! They'll love the supervised play room — (open only on Tuesdays, Wednesdays and Thursdays). You can watch on closed circuit TV!
5023 S. Archer Ave. Tel. 585-8787

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

už apdraudą nuo ugnies ir automo- 10% — 20% — 30% pigiau mokėsit bilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. — GA 4-8654

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galit kalbėt lietuviškai palikit pavardę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

Lietuvos atsiminimai
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!
Kas šeštadienį iš WEVD Stoties New Yorke nuo 8 iki 9 val. vakaro 97.9 meg. FM.
Direkt. DR. JOKŪBAS STUKAS
294 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07060
Tel. — (201) 753-5636

Soviet Genocide in Lithuania
JOSEPH PAJAUJIS-JAVIS
Leidinys, gausiai dokumentuotas ir iliustruotas — pradedant Molotovo-Ribbentropo pakto slaptais protokolais. Be kitos medžiagos, knygoje aprašoma apie Lietuvos tragišką likimą.
Išleido Manyland Book leidykla, kieti viršeliai, 246 psl. Kaina su persiuntimu $11.80.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda 66 ct. valstijos mokesčio.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

MISCELLANEOUS

NAMŲ APŠILDYMAS
Įstatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius į gazinius.
ALBIN BANYS, Tel. 447-8806

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir valkuojame vieų rūšių grindis.
Tel. RE 7-5168

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood, tel. 254-7150
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ šaukvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St, Chicago, Ill. 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Telef. — 925-2737
Vytautas Valantinas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4089 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5800

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Draudimai — Valdymas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 WEST 63rd STREET
Tel. 436-7878 ar 839-5568

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
IŠNUOM. 2-jų kamb. butas rūsy, su baldais ir visais patogumais. Marquette Parke. Rockwell ir 71-os apylinkėje. Tel. 471-0078.

VYRAI IR MOTERYS
GENERAL OFFICE
Small downtown business is looking for general office help.
FULL TIME
Hours 8:30 to5. Mon. thru Friday.
Salary depending on experience.
See ANDREA BAJORSKI
109 N. Dearborn Street
(12th Floor)
Chicago, Illinois Tel. 346-4365

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dien. "Drauge"

DĖMESIO

Įsigykite šią populiarią plokštelę
RADVILA PERKŪNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI
STASYS BARAS, tenoras
Stuttgart'o Simfoninis orkestras
Dirigentas DARIUS LAPINSKAS
Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu $7.30 Amerikoje. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

RELIGINIŲ KNYGŲ PASIRINKIMAS UŽ MAŽIAU PUSĘ KAINOS

„Draugo" administracija, norėdama paskatinti ir palengvinti savo skaitytojams įsigyti vertingų religinio turinio knygų, sudarė 2 atskirus siuntinius už papigintą kainą. Užsisakant bent kurį siuntinio numerį, mokate su persiuntimu tik $15.00.

SIUNTINYS NR. 1

Gyvoji Dvasia. Kun. dr. J. Vaitkevičius, M.I.C., 464 psl. I t.
Gyvoji Dvasia. Kun. dr. J. Vaitkevičius, M.I.C., 544 psl. II t.
Gyvoji Dvasia. Kun. dr. J. Vaitkevičius, M.I.C., 622 psl. III t.
Gyvoji Dvasia. Kun. dr. J. Vaitkevičius, M.I.C., 672 psl. IV t.
Šventųjų gyvenimas. Kun. K. Matulaitis, M.I.C., 714 psl.
Popiežiaus Celestino VI laiškai žmonėms. Giovanni Papini, 216 psl.
Šviesa ir kelias. Prelato Igno Albavičiaus gyvenimo ir veiklos bruožai. Aloyzas Baronas, 156 psl.

SIUNTINYS NR. 2

Išganymo kelias. Šv. Pranciškus Salezas, 336 psl.
Kristaus kančia. Pagal Dievo tarnaitės Onos Kotrynos Emmerich regėjimus surašyta Klem. Brentano, 349 psl.
Motina Gailestingoji. Kun. dr. Juozas Prunskis, 117 psl.
Fatima ir mes. Kun. Jonas Kuzmickis, 255 psl.
Amžinas Gyvenimas. Kun. J. Danielius, 68 psl.
Verkianti Dievo Motina Syrakūzuose. Kan. dr. Ottavio Musumeci, 108 psl.
Marijos žodis Fatimoje. Kan. dr. P. Aleksa, 128 psl.
Skelbk žodį. Prel. dr. F. Bartkus, 150 psl.
Didžioji Padėjėja. Dr. Antanas Maceina, 232 psl.
Bažnyčia ir Pasaulis. Antanas Maceina, 158 psl.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, Il. 60629

* Illinois gyventojai dar prideda prie kiekvieno siuntinio 80 ct. valstiios mokesčio.

KAS PO TĖVŲ KARTOS (5)

Į klausimą atsako ateinančioji karta

Besirūpindami dabartimi ir bestudijuodami praeitį, dažnai pamirštame planuoti tolimesnę ateitį ir pasvarstyti klausimą, kaip atrodys lietuviškas gyvenimas Amerikoje už dešimtmečio, dviejų ar trijų?. Politinių studijų savaitgalyje Los Angelese sausio 17 — 18 ta tema svarstyboms buvo pasiūlyta Los Angeles Liet. jaunimo s-gos skyriaus valdybai. Skyriaus pirmininko stud. Arnoldo Kungio iniciatyva, svarstyboms buvo sutelktas įdomus kolektyvas iš jaunesnio ir vyresnio jaunimo bei vidurinės kartos atstovų.

Pagrindinė svarstybų tema "Kas po tėvų kartos?" turėjo paaiškinamąją dalį: "Ar jaunimas pasiruošęs prisiimti atsakomybę už lietuvišką veiklą?"

Devyni kalbėtojai davė įvairius atsakymus. Savo pasisakymuose jie nesikartojo, nors daugumas jų labiau buvo linkę nurodyti priežastis, kurios tą pasiruošimą stabo, ar į veiksnius, kurie galėtų jį ugdyti. Labai įdomu ir sveika, kad diskutuojant šią temą ryškėjo tos kartos nuomonių įvairumai, nes nuomonių įvairume gimsta tiesa.

Lituanistinių mokyklų vaidmuo

Stud. Linas Polikaitis (ateitininkas), pats lituanistinės mokyklos mokytojas, išeidamas iš tezės, kad "išlaikyti tautą gyvą, reikia išlaikyti tautos kalbą ir kultūrą gyvą", ryškino lituanistinių mokyklų reikšmę tautinio sąmoningumo ugdyme. Lituanistinėse mokyklose, kur mokoma lietuvių kalbos, literatūros, istorijos, geografijos, jaunimas ruošiamas lietuviškajame gyvenime perimti lietuviškąją atsakomybę. Tačiau jam lituanistinių mokyklų ateitis liūdnoka, nes mokinių skaičius tolydžio mažėja. Jaunimo organizacijoms, ateitininkams ir skautams, kalbėtojas pramato ilgesnę ateitį. Jos dar laikysis ir tada, kai nariai jau savo tarpe susirinkimuose kalbės angliškai.

Lino kolegos, stud. Arūnas Sodonis (skautas) ir Arnoldas Kungys (ateitininkas), į lituanistinių mokyklų reikšmę tautinio sąmoningumo ugdymui pažiūrėjo gan kritiškai. Nuvykęs į Lietuvą, Arūnas iš karto pastebėjęs, kad nieko nenusimanąs apie kasdieninį Lietuvos žmonių gyvenimą nei apie sistemą, kurion Lietuva patekusi. "Kaip mes galime pasiruošti prisiimti atsakomybę, jei iki paskutinių metų lietuviškoje gimnazijoje mums dėstė priežastis, kurios privedė prie Liublino unijos, o nieko, kas dabar Lietuvoje vyksta ir kaip mes jai galime padėti. Klysta vyresnieji, maitindami mus senąja istorija, emociniu patriotizmu ir keiksmais prieš rusus. Mes norime žinoti tikrąją padėtį dabartinėje Lietuvoje. Tada mūsų veikla bus sąmoninga, kai mes jos laisvės labui dirbsime".

Pabuskim iš miego

Dar giliau Sodonio mintį pagrindė Arnoldas Kungys. Jis gynė tezę, kad, "dirbant Lietuvos laisvės reikalui, lietuvybė mumyse brės savaime.

"Šeštadieninėse mokyklose mokoma taisyklingai skaityti, rašyti ir kalbėti. Daug laiko skiriama Lietuvos praeičiai. Kas dabar vyksta Lietuvoje, šeštadieninėse mokyklose retai minima. Kai kurios organizacijos, vietoj kartu dirbusios prieš tėvynės okupantą, gaišina laiką skaldymuisi ir ginčams".

Prisiminęs Washingtone jaunimo suorganizuotas demonstracijas prie sovietų ambasados, Arnoldas citavo jų atsišaukimo visuomenei ištrauką: "Kodėl mūsų veikėjai, ypač kurie garsinasi išimtina teise vadovauti Lietuvos laisvinimo kovai, ir mūsų jaunimas niekad nėra iki šiol panaudoję Amerikoje priimto protesto būdo — civilinio nepaklusnumo?"

Priminęs, kad "vyresnioji karta sukūrė lietuvišką gyvenimą Amerikoje, ir tai padaryta daugiausia idealistinių veikėjų pastangomis", kartu pastebėjo, kad "didžioji dalis gyvena savo asmenišku gyvenimu: rūpinasi butais, skaičiuoja santaupas ir bankuose gautus nuošimčius. O Lietuvos jaunimas per pogrindį 'Alma Mater' šaukia: 'Jaunimas, kur jis negyventų, — Lietuvoje ar svetur, — yra tas pats Lietuvos jaunimas... Visų neleimė viena — pavergta tėvynė! Tad ir tikslas vienas — daryti viską, kad vieni atgautų laisvę, žmogaus teises, kiti, — kad galėtų grįžti į laisvą Tėvynę. Iš čia ir išplaukia bendri tikslai ir bendros kovos reikalingumas".

Tas bendros kovos reikalingumas, anot Arnoldo, "įpareigoja mus ateities veiklą pagristi šūkiu 'Pabuskim iš miego'. Reikia tvirtesnės veiklos. Pirmasis ir svarbiausias mūsų tikslas — tai rūpintis Lietuvos laisve. Dirbant Lietuvos laisvės reikalu, lietuvybė mumyse bręs savaime".

Lietuviškos parapijos

Lietuvių Bendruomenė pastaruoju laiku rodo rimtą susirūpinimą lietuviškų parapijų išlaikymui. Iš stud. Gintaro Grušo (ateitin.) pranešimo paaiškėjo, kad tas reikalas rūpi ir mūsų jaunimui. Jis lietuviškų parapijų išlaikymą artimai rišo su lietuvybės ateitimi išeivijoje. Jis teigė, kad sunykus parapijoms, visa lietuviška veikla smarkiai susilpnėtų, nes parapijose koncentruojasi ne tik religinė, bet ir kultūrinė, visuomeninė bei politinė veikla. Jau dabartiniai pavyzdžiai rodo, kad vietovėse, kur nėra lietuviškų parapijų, lietuviškoji veikla yra palaida, nekoncentruota ir silpna.

"Pagrindinę problemą ne visi mato, — teigė kalbėtojas, — ir dabartinė jaunimo karta, jei bus atsiskyrusi nuo parapijų, kai perims atsakomybę už lietuvišką veiklą, dabartinio veiklos lygio neišlaikys".

Gintaras apeliavo į parapijų vadovus vienu iš svarbiųjų tikslų turėti jaunimo pritraukimą prie parapijų. Bet tai turėtų būti ne vien tik kunigų, bet ir visų parapiečių rūpestis. "Parapijų ateitis be jaunimo liūdna". Kad išliktų stipri lietuviška veikla ir kad atsakomybė natūraliai ir sėkmingai galėtų būti perkelta ant jaunosios kartos pečių, "visi parapiečiai, o ypač lietuviai kunigai, turi atmesti, taip kaip buvo Lietuvoje galvoseną, atnaujinti ir sumodrninti bažnyčiose apeigas ir pritraukti kuo daugiau jaunimo".

Danguolė Varnienė, amerikiečių mokyklos mokytoja (skautė), palietė kitą sritį — socialinio bendravimo reikšmę lietuviškos ateities užtikrinime. Į šitą reikalą ji pažiūrėjo blaiviai, pripažindama, kad "socialinis bendravimas yra pagelbinis veiksnys jaunosios kartos lietuvybės išlaikyme. Pagrindinis jaunuolio pasiruošimas perimti tėvų kartos darbus vyksta šeimose, organizacijose, mokyklose ir aplamai visame lietuviškos bendruomenės gyvenime. Socialinis bendravimas, jei jis nėra pratęsiamas į konkrečius darbus, ilgai tęstis negali... Be visus jungiančio tikslo vien socialiniai bendraujančios grupės lengvai išsiskirsto. Tačiau aplamai į socialinį jaunimo bendravimą reikia žiūrėti kaip į pozityvų reiškinį ir jį skatinti".

Kokia spaudos ateitis?

Stud. Rita Bureikaitė (ateitininkė), jaunimo spaudos bendradarbė, savo pranešime bandė įžvelgti į lietuviškos spaudos ateitį, kai lietuvišką atsakomybę perims jos karta.

"Jei aplinkybės nepasikeis, reikia manyti, kad lietuvių spaudos apimtis siaurės, nes mažės skaičius gerai mokančių lietuviškai, nors lietuviška spauda kultūrinėje, politinėje ir organizacinėje srityje liks ir toliau svarbus veiksnys". Pranešėjos nuomone, gyvenimo realybė pareikalaus, kad periodinėje spaudoje būtų įvesti anglų kalbos skyriai, kad nebūtų atstumti tie, kurie lietuvių kalbos jau nebemokės, bet kurie jausis lietuviais ir domėsis lietuviška veikla". Tačiau ateities sunkumai Ritos negąsdina: "Mano kartai prieš akis yra didelis istorinis egzaminas — sulaikyti nutautėjimo pavojų, kurį visu rimtumu ruošiamės sutikti".

Kritika savajai kartai

Rimtautas Dabšys (skautas), LB Vakarų apygardos valdybos pirmininkas, į ateitį po tėvų kartos žiūri optimistiškai. "Ateitis šviesi, nes turime Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungą, kuri užtikrins organizuotos Lietuvių Bendruomenės gyvastingumą. Politinės partijos ateities neturi, nes į jų eiles jauni žmonės neateina". Kalbėtojo nuomone, ateitis miglota ir tų veiksnių, kurie sudarytų partijų koalicijos pagrindu. Jei tų partijų eilėse būtų gausu ateitininkų, skautų ir vyčių, atsakymas būtų kitas. Deja, taip nėra.

Kiekvienos kartos pareiga po jos ateinančią kartą įvesti į lietuvišką atsakomybę. "Aš į savo (t. y. vidurinę) kartą žiūriu kritiškai". Vienintelę pareigą, kurią jie atlieka — tai atveža vaikus į lituanistinę mokyklą.

Mylėti Dievą pasisekimuose — tą gali net ir patys silpniausieji, net ir vaikai, tačiau mylėti Jį, kada mus spaudžia kartumas ir nelaimės, tą tegali kilnios ir pastovios sielos.

Šv. Pranciškus Salezietis

Dievo buvimu tik tie netiki, kurie yra užinteresuoti. kad Jo nebūtų. *Fr. Bacon*

SKELBKITĖS "DRAUGE"

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoj Anglijoj iš Stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių. pasaulinių žinių santrauką ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

PADĖKA

Mūsų mylima ir brangi motina, uošvė ir močiutė

A†A

Antosė Baltramonaitienė-Baltys

mirė vasario 12 d., 1981 m. ir buvo palaidota 16 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Gelažiui už maldas koplyčioje ir kan. V. Zakarauskui už sukalbėtas maldas koplyčioje ir gedulingas pamaldas už jos sielą bei palydėjimą velionės į kapines.

Dėkojame sol. J. Vazneliui už giesmes bažnyčioje.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą.

Dėkojame visiems, kurie prisiuntė velionei gėlių, pareiškė mums liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie dalyvavo šiose laidotuvėse.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriams Donald Petkui ir Lawrence Gasiūnui už malonų patarnavimą.

Pasilieka nuliūdę: VAIKAI, MARČIOS, ŽENTAS IR ANŪKAI

PADĖKA

A. † A.

Stefanija Daujotaitė-Slavinskienė

Mūsų mylima mama ir uošvė mirė Kaune 1981 m. vasario 1 d., 8:45 val. ryto. Buvo palaidota vasario 3 d. Romainių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame jos geriesiems kaimynams už rūpestį ir pasiaukojimą ją globojant jos gyvenimo saulėlydžio dienose ir už pasirūpinimą jos laidotuvėmis.

Dėkojame visiems ją pagerbusiems savo atsilankymu, gėlėmis, maldomis ir palydėjusiems velionę į amžino poilsio vietą.

Dėkojame kun. P. Garšvai už keturnedėlio šv. Mišias atnašautas kovo 1 dieną Chicagoje ir visiems pagerbusiems velionę savo dalyvavimu šiose šv. Mišiose.

Nuoširdus ačiū giminėms, draugams ir pažįstamiems gausiai užprašiusiems šv. Mišias, aukojusiems šv. Mišioms už velionės sielą ir pareiškusiems mums užuojautą žodžiu, telefonais, raštu, telegramomis, spaudoje ir radijo bangomis.

Nuliūdę: SŪNUS IR MARTI

A. † A. KOTRYNA JANAUSKAS

JANANSKAS - JONES

Gyveno Sun City, Arizona, anksčiau gyveno Chicago, Illinois.

Mirė kovo 11 d., 1981 m., 4:10 val. ryto, sulaukus 75 metų amžiaus.

Gimė Chicago, Illinois. Buvo palaidota kovo 12 dieną.

Velionė buvo duktė a. a. Agotos ir Andriau Janauskų ir sesuo a. a. Amelijos ir Pranciškos.

Nuliūdę liko *2 seserys Margaret ir Julia, brolis Edward, dukterėčia Joy su vyru Donald Wieczorek ir jų vaikai Joseph, Andrew, James, Matthew ir Thomas, ir kiti giminės.*

A. † A. ALBERTUI ARUI

iškeliavus amžinybėn, žmoną Joaną ir Vidmantą gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia

PRESBYTERIAN ST. LUKE'S LIGONINĖS BENDRADARBĖS

A. BIELSKIENĖ	*P. SKRUODIENĖ*
O. BAUKIENĖ	*V. ŠIMKIENĖ*
S. DIDŽIULIENĖ	*E. VARANKIENĖ*
A. JANKAUSKIENĖ	*J. ZELIAUSKIENĖ*
M. KUPRIENĖ	*E. ZUJIENĖ*
G. MALDĖNIENĖ	*B. ŽIDONIENĖ*
J. PAUKŠTIENĖ	

A. † A.

VINCUI LAPINSKUI mirus,

skausmo prislėgtiems — jo mylimai žmonai STASEI, broliui JUOZUI, SESERIMS Lietuvoje ir kitiems giminėms, liūdėdami reiškiame nuoširdžią užuojautą.

KAZIMIERA IR HIACINTAS SUVAIZDIS

A. † A.

VINCUI LAPINSKUI mirus,

jo broliui Juozui Lapinskui reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

M. ir O. MOCKAPETRIAI

Mielam uošviui

A. † A.

ILDEFONSUI ŠADAUSKUI

mirus,

liūdinčią žmoną ADELĘ, dukrą ROMĄ GRUZDIS su šeima, sūnų ZIGMĄ su šeima, sūnų TOMĄ VYTAUTĄ, seseris NATALIJĄ NAVICKIENĘ, PRUDENCIJĄ ŠADAUSKAITĘ, brolį ANICETĄ su šeima ir kitus artimuosius bei draugus nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LIUDA IR KAZYS GASIŪNAI
EMA JARŪNAS
ŠARŪNAS GASIŪNAS SU ŠEIMOMIS

A. † A.

ALBERTUI ARUI mirus,

jo brolį, C.B.L. pirmininką KOSTĄ ir jo žmoną MARCELĘ ir visą giminę nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

CICERO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

Dipl. teisininkui, Sibiro tremtiniui

A. † A.

PRANUI KRASNICKUI

Lietuvoje mirus, jo seseris ANELĘ, MONIKĄ, JULIJĄ ir brolius STASĮ ir ANTANĄ ir jų ŠEIMAS nuoširdžiai užjaučia

KORP! KĘSTUTIS

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 47e-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Illinois Universiteto,** Chicago Circle, pavasario ketvirtį bus dėstomas kursas "Moterys pasaulio literatūroje". Amerikos literatūrą pristatys Marija Stankus-Saulaitė, nagrinėdama rašytojas E. Dickinson, S. Plath ir N. Shange ir skaitydama paskaitą apie moteris V. Nabokov romanuose. Kurso klasifikacija WS 198. Registracija kovo 24-25.

× **Edmundo Šilkaičio ir Aušros Baronaitytės** sutuoktuvės bus balandžio 4 d., 3 val. po pietų Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke. Jungtuvių sakramentą suteiks vysk. V. Brizgys. Edmundas yra sūnus Irenos ir Mečio Šilkaičių, gyvenančių Floridoje, Aušra yra duktė Janinos ir Antano Baronaičių iš Chicagos.

× **Antanas Ragauskas,** Cicero, Ill., pratęsdamas prenumeratą, pridėjo dar 13 dol. auką. Ačiū už lietuviškos spaudos rėmimą.

× **Regina L. Lukas,** Beverly Shores, Ind., Julija Adienė, St. Petersburg Beach, Fla., Vyt. V. Šeštokas, Los Angeles, Cal., prie prenumeratos dar pridėjo po 10 dol. aukų. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Inž. Donatas Šatas,** Warwick, R. I., Stascys Jankauskas, Hot Springs, Ark., Jonas H. Akstys, Cincinnati, Oh., atsiuntė po 10 dol. už kalendorių. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Marija Genčius,** Ont., Kanada, atsiuntė prenumeratą už dvejus metus į priekį ir kartu pridėjo 8 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Juozas Paškevičius,** Chicago, Ill., Charles Brazaitis taip pat iš Chicagos, Val. Balčiūnas, Daytona Beach, Fla., atsiuntė po 8 dol. aukų įvairiomis progomis. Labai ačiū.

× **Jonas Balnius,** St. Petersburg Beach, Fla., Marta Rumšas, Southgate, Mich., Justinas Punkris, Gulfport, Fla., atsiuntė po 5 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Atsiuntė po 3 dol.:** Mykolas Kirėjus, O. Danusevičienė, Stasys Narkus, Jonas Tapulionis, Jurgis Montvila. Po 2 dol. — Antanina Budzinauskas, Kazys Mereckis ir Leonas Krajauskas. Dėkojame.

× **Petras Pajaujis,** Mt. Clemens, Mich., jau nepirmą kartą užsisako naujausių leidinių už didesnę sumą.

× **P. Pocienė,** Cicero, Ill., Nikodemas Abromas, Chicago, Ill., John Žukauskas, La Porte, Ind., Konst. Ramanauskas, Farmington, Mich., prie prenumeratos mokesčio pridėjo po 5 dol. aukų. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Vytas Saimininkas,** East Hartford, Conn., užsisakė naujausių leidinių ir ta proga pridėjo 6 dol. auką. Juozas Jasinevičius, Euclid, Ohio, taip pat atsiuntė 6 dol. už kalėdines korteles. Dėkojame.

× **K. Milkovaitis,** Chicago, Ill., šaulių ir kitų organizacijų veikėjas, išvyko atostogų į Kaliforniją. Pakeisdamas adresą pridėjo 5 dol. auką. Dėkojame.

× **Po 2 dol. atsiuntė** už kalendorių Vacys Jonynas, Aleksas Verikas, Janina Biliūnas ir V. K. Baltrušaitis. Dėkojame. (pr.).

× **Kipro Bielinio** parašyta "TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA", Draugas šiomis dienomis gavo mažą knygos kiekį pardavimui. Kaina su persiuntimu **$3.25.** Rašyti Draugo adresu.

× **A. a. Augustinas Ališauskas.** "Tėviškės Žiburių" ir kitų laikraščių bendradarbis, staigiai mirė kovo 3 d. Montrealyje. Palaidotas iš Aušros Vartų bažnyčios kovo 6 d. Turėjo 73 metus amžiaus ir buvo išėjęs į pensiją. Liko žmona Stasė, sūnus prof. Arūnas ir magistro laipsniui besiruošiąs sūnus Rimantas. Chicagoje liko jo pusbrolis Antanas Šantaras su šeima, seserėčios vyras Jurgis Marenholcas ir jų dukros su šeimomis ir daug draugų. Lietuvoje buvo karo mokyklos lektorius, mokytojas ir pradžios mokyklų inspektorius.

× **Jonas Jasaitis,** "Draugo" bendradarbis ir uolus visuomenininkas, po didelės automobilio nelaimės yra paguldytas ligoninėn. Tuo tarpu jo sveikata gana kritiška.

× **Dr. Raymondas A. Čerškus,** Birmingham, Mich., atsiuntė prenumeratos mokestį su 25 dol. auka. Daktarą skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą lietuviškai spaudai tariame ačiū.

× **Kun. B. A. Rutkauskas,** Cicero, Ill., P. Putrius, Livonia, Mich., J. Vaškevičius, Toronto, Kanada, M. Vieraitis, Ellicott City, Md., atsiuntė po 5 dol. už kalendorių. Labai ačiū.

× **U. Stapulionis,** Sodus, Mich. Peter Bartkus, Newbury, Oh., Vacius Lelis, Sterling Hts., Mich., B. Kerulienė, Toronto, Kanada, G. Prūsis, Calumet City, Ill., visi atsiuntė po 5 dol. aukų įvairiomis progomis. Dėkojame.

× **Marija Markevičius,** So. Omaha, Nebr., atsiuntė 30 dol. čekį už kalėdines korteles ir kalendorių. Mielai M. Markevičienei už gražią paramą tariame nuoširdų ačiū.

× **Sofija Plenienė,** Oak Lawn, Ill., apmokėdama sąskaitą, pridėjo 11 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

× **Kazys Miecevičius,** Chicago, Ill., dažnai mus remia aukomis. Pratęsdamas prenumeratą kartu atsiuntė ir 28 dol. auką. K. Miecevičių skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką nuoširdžiai dėkojame.

× **P. Nenius,** Union Pier, Mich., atsiuntė 5 dol. už kalendorių su prierašu: "Siunčiu auką už tokį gražų kalendorių". Ačiū.

× **Bronė Banionis,** Chicago, Ill., atvyko į "Draugą" ir pratęsė jo prenumeratą už 1981 metus. Ta proga įteikė 15 dol. auką lietuviškai spaudai palaikyti. Dėkojame.

× **Kazimieras Sapeta,** Waterbury, Conn., rašo: "Nuoširdus ačiū jums už gautą gražų 1981 metų kalendorių. Siunčiu 12 dol. auką ir geros sėkmės visam 'Draugo' kolektyvui". Ačiū už linkėjimus ir paramą.

× **Palm Beach Lietuvių klubas,** Juno, Fla., per jo sekretorę Juozę Daugėlienę atsiuntė 15 dol. auką lietuviškos spaudos paramai. Nuoširdžiai ačiū visiems klubo nariams.

× **Christine M. Kalpokas,** Philadelphia, Pa., Julia Nakas, Lake Havasu City, Ariz., Benas Stankus, Santa Clara, Cal., J. Saulėnas, N. Prov., R. I. užsisakė naujausių leidinių anglų ir lietuvių kalbomis.

× **Muz. Aleksandras Kučiūnas,** Downers Grove, Ill., D. Balzaras, Chicago, Ill., užsisakė naujausių leidinių.

× **B. Jablonskis,** Aurora, Ill., nuoširdus mūsų bendradarbis, atsiuntė 5 dol. už kalendorių su prierašu: "Jūsų kalendorius man primena lietuviškas datas ir šventes". Ačiū už auką.

× **Velykų stalo patiekalų gaminimo kursai** vyks Jaunimo centre. Informacijas teikia Ramona Kaveckaitė, tel. 776-8430 (po 6 val. vak.).

Po pasisekusio Lietuvių Bendruomenės banketo vieni iš rengėjų. Iš kairės: Jadvyga Dočkienė, Marija Remienė ir dr. Kazys G. Ambrozaitis.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PAMINĖTAS VLADAS PUTVIS - PUTVINSKIS

Kovo 8 d. Chicagoje vyko du dideli renginiai. Jaunimo centre skautų Kaziuko mugė ir Šaulių namuose Vl. Putvio minėjimas, ruoštas Vyt. D. šaulių rinktinės. Mugė prasidėjusi 10 val. ryte, o Putvio minėjimas 2 val. po pietų, tai turintiems noro lengvai galima buvo dalyvauti abiejuose, ką ir padariau. Minios žmonių Jaunimo centre, nei apsisukti, nei prisimušti prie prekybininkų. Jei galima palyginti — tikras bičių avilys. Dar prieš laiką, nuvykęs į Šaulių namus radau tą patį, salė perpildyta. Pirm. Vl. Išganaitis nustatytu laiku atidarė minėjimą, pakvietė įnešti visų dalinių vėliavas, kurių buvo aštuonios, sugiedotas tautos himnas. Rinktinės kapelionas klebonas kun. A. Zakarauskas sukalbėjo turiningą invokaciją ir prisaigdino 49 naujus šaulius.

Sąjungos pirm. K. Milkovaitis ir moterų vadovė M. Dapkienė prisegė atžymėjimus nusipelniusiems šaulių žvaigždės ordinus: J. Mackoniui ir J. Gurevičiui. Šaulių žvaigždės medalius: Julijai Dikšienei, Alf. Paukštei, Liudui Vitkui, Mykolui Šeduikiui ir Aleksui Lukšiui.

Pagrindinei kalbai apie Vl. Putvį ir jo nuveiktus darbus pakviestas Jonas Jasaitis. Jasaitis žinomas. kaip visuomenininkas ir talentingas kalbėtojas, gražiai ir įdomiai nušvietė Vl. Putvio reikšmę šauliams ir bendrai mūsų tautai. Be to, gavęs teisę būti pagrindiniu kalbėtoju, savo kalbai praturtinti pasirinko pagelbininkais jauną Vald. Šadauską, kuris po trumpo žodžio iškvietė Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos mokinius padeklamuoti tai dienai tinkamus eilėraščius. Gražia, švaria lietuvių kalba deklamavo: Aleksandra Gražytė, Ramunė Gaižutytė ir Andrius Švabas. Paskaita pradėta ir užbaigta poezijos ištraukomis. Viskas tikrai gražiai derinosi. Šis Jasaičio sugalvotas būdas įtraukti jaunimą į kultūrines programas, sakyčiau, sveikintinas ir vertingas, leidžiant jiems pasireikšti savo talentais.

Šia proga šaulių namai pasipuošė dailininko K. Bertašiaus suprojektuotais dviem įrėminimais. Pirmame yra Lietuvos kraujuota trispalvė, įvairiais vingiais atkeliavusi į šį kraštą. Lietuvos partizanai su šia vėliava apdengdavo nukankintus šaulius. Iki šiol vėliavą globojo Čiurlionio ansamblio vadovas Alf Mikulskis Clevelande, kuris tolimesnei globai, kol Lietuva bus laisva, pavedė Vyt. D. šaulių rinktinei. Kitas, minėto dailininko projektu įrėminta didžiulė juoda lenta, kurioje įrašytos pavardės mirusiųjų rinktinės narių. Jų yra jau daugiau šimto trisdešimt.

Reikia pažymėti, kad šios mirusiems pagerbti lentos, kainavusios netoli penkių tūkstančių dolerių, mecenatai yra Alfonsas Paukštė ir čia Amerikoje gimusi lietuvaitė Sophie Ferro-Tamulevičiūtė. Po visų apeigų visi buvo pavaišinti skaniais sumuštiniais ir kavute. Po prasmingai praleistos dienos skirstėmės, žadėdami susitikti šaulių namuose kovo 29 d., kai bus vaidinama J. Petrausko režisuotas "Jaunystės Eleksyras" ir balandžio 25 d. šaulių pavasariniam baliui. **J. Yla**

× **Seselė M. Gabrielė,** Holy Family Villa, Ill., Agota Gudaitienė, Lemont, Ill., Antanas Drazdys, Baltimore, Md., atsiuntė po 5 dol. aukų įvairiomis progomis. Dėkojame.

× **Teof. Labanauskas,** Evergreen Park, Ill., Jonas Veiveris, Kazys Naujokas, Vincas Brazaitis ir Stasė Jakubonienė iš Chicagos, atsiuntė įvairiomis progomis po 8 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Jurgis Černius,** Omaha, Nebr., atsiuntė 8 dol. auką. Po 5 dol. — Elbzieta Samienė, Garden Grove, Cal., Stasys Pažėra, Juno Isles, Fla., Charles Anciukaitis, Rochester, N. Y.. Nuoširdus ačiū.

× **V. Steponavičius,** Cleveland, Oh.. Edward Cicėnas, Berwyn, Ill., Sophie Stanulis, Santa Barbara, Cal., Fel. Chesonis, Baltimore, Md., atsiuntė po 5 dol. už kalendorių. Labai ačiū.

× **Janina Stanislovaitienė,** Marija Graužinis ir Antanas Garliauskas, visi iš Chicagos, atsiuntė po 5 dol. aukų. Taip pat — J. Girėnas, Ont., Kanada, ir Julius Nesavas, Detroit, Mich. Visiems dėkojame.

× **Monica Pocius,** Rockford, Ill., atsiuntė 5 dol., O. D. Šiurna, Ont., Kanada — 4 dol. Po 3 dol. — Kazys Dapkus, Petras Macnorius. Po 2 dol. — Stasė Petkevičienė. Ignas Kukštys ir Frank Juška. Dėkojame visiems aukotojams.

× **Antanas Matukas,** Chicago, Ill., pratęsdamas prenumeratą už 1981 metus, pridėjo 8 dol. auką. Taip pat po 8 dol. pridėjo Genovaitė Budraitis ir Konstancija Orentas, Cicero, Ill. Labai ačiū.

× **Salomėja Maksvytis,** Cicero, Ill., pratęsdama prenumeratą, užsisakė naujausių leidinių ir dar pridėjo 8 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus ačiū.

× **Danutė ir Stasys Baliai,** Grand Rapids, Mich., pratęsė "Draugo" prenumeratą už 1981 metus ir prie jos pridėjo 25 dol. auką. Juos skelbiame garbės prenumeratoriais, o už paramą lietuviškai spaudai tariame ačiū.

× **Joana Drukteinis,** Omaha, Nebr., atsiuntė 10 dol. auką lietuviškos spaudos stiprinimui. Nuoširdus ačiū.

× **Gražutė ir Aloyzas Siručiai,** Santa Monica, Cal., atsiuntė 5 dol. už kalendorių. Ačiū

× **Dramos aktorius Vytautas Valiukas,** New Haven, Conn., atsiuntė prenumeratos mokestį ir 8 dol. auką. Jane Rumbaitis, Lakewood, Col. — 1 dol. Labai ačiū.

SVARBIAUSIAS DIENOTVARKĖS PUNKTAS BUVO NAUJOS VALDYBOS RINKIMAS

Kovo 1 d., sekmadienį, šaulių salėj Brighton Parko namų savininkų valdyba buvo sušaukusi visuotinį susirinkimą. Atsilankė gana didelis narių skaičius — apie 120.

Svarbiausias dienotvarkės punktas buvo naujos valdybos rinkimas. V-bos pirm. Stasys Juodis padarė pranešimą apie bendrą organizacijos veiklą. Antrą išsamų pranešimą apie kasos stovį padarė Viktoras Kelmelis. Valdyba per metus gerokai pasidarbavo ir papildė savo iždą, kuris jau netoli 10,000 dol. Valdyba skundėsi, kad ne visi valdybos nariai įsitraukia į darbus.

Po trumpų diskusijų, J. Jokubka papildė, kad dauguma valdybos narių labai pavyzdingai ėjo savo pareigas, ruošė piknikus, šaukė posėdžius, rašė posėdžių protokolus, lankė ligonius. Gal sunkiausias uždavinys buvo metinio baliaus suruošimas, nes tą dieną buvo keletas kitų balių kitose salėse. Valdybos narės per baliaus ir per pikniko parengimus pačios prie stalų svečius aptarnavo. St. Juodis ir V. Kelmelis pranešė, kad jie toliau valdyboj nebus, bet pakartotinai susirinkimui prašant pasiliko, sutiko. Tokiu būdu visa valdyba pasiliko ta pati. Susirinkimas paskyrė 500 dol. iš savo kasos lituanistinėms mokykloms.

Apylinkės gyventojai yra susidomėję namų savininkų veikla ir remia v-bos pastangas. Apylinkėje šiuo metu nieko sukrečiančio neatsitiko. Žmonių gyvenimas artimai susijęs su parapija, kuri parapiečių nuoširdžiai palaikoma.

Jonas Jokubka

VASARIO 16-TOJI VAIKŲ NAMELIUOSE

Kriaučeliūnų vardo Vaikų nameliuose Nepriklausomybės šventė buvo iškilmingai paminėta Vasario 16 d. Tą dieną į mokyklėlę susirinko tautiniais drabužiais pasipuošę auklėtiniai, kiekvienas nešinas lietuvišku "turteliu". Mokyklos vedėja Dana Dirvonienė pravedė pasikalbėjimą apie šios šventės prasmę, ir kiekvienas mokinys parodė ir paaiškino apie savo atneštą vėliavą, gintarą, juostą, medžio dirbinį, lėlę, kareivio šalmą ir t. t. Prie trispalvės buvo sugiedotas Lietuvos himnas, po to pašokta pora tautinių šokių, sudainuota dainelių ir padeklamuota patriotinių eilėraščių.

Vaikai buvo pavaišinti geltonais, žaliais ir raudonais pyragėliais.

Šventės dalyvius fotografavo Liudas Volodka. Kadangi nebuvo ilgų kalbų, nei buvo renkamos aukos ar dėl jų paskirstymo ginčijamasi, šventės dalyviai mielai sutiktų dažniau tokiuose minėjimuose dalyvauti.

J. N.

Vaikų Namelių auklėtiniai, su mokyt. D. Puodžiūniene, gieda Vasario 16-tos proga. Nuotr. L. Valodkos

CHICAGOS ŽINIOS

DĖMESIO NEKILNOJAMOJO TURTO SAVININKAMS

Cook apskrities mokesčių valdininkas Thomas Hynes praneša, kad neseniai buvo išsiuntinėtos naujos nuolaidos nuo mokesčių (Homeowners Exemption) anketos. Nuolaida yra taikoma namams, kuriuose gyvena viena šeima, kondominijumams, kooperatyvams ir buitiniams pastatams iki šešių butų. Be to, nuolaida yra sąlygota: nuosavybės savininkas turi gyventi pastate.

Pasinaudojant nuolaida, galima sutaupyti iki 300 dol. Savininkai negavę anketos iki kovo 18 d. turėtų kreiptis į Mokesčių valdininko įstaigą (118 N. Clark St., Chicago, telef. 443-7550).

GAUS 887,000 DOL.

Robert Abbroud, kuris pernai buvo atleistas iš vadovavimo First Chicago korporacijai, gavo 887,646 dol. pagal susitarimą jam sutinkant pasitraukti. Atsižvelgta į jo 22 metų naudingą tarnybą.

SUSEKĖ VAGYSTĘ

Detektyvai surado, kad iš Marshall Field krautuvės išvogtos brangios senienos, kurių vertė apie 7,120 dol., atsirado Precious Metals krautuvėj 16 S. Wabash, Chicagoje. Areštuotas šios krautuvės dalininkas S. Vasandani, 32 m., apkaltintas vogtų daiktų pirkimu.

IŠVILIOJO 9,000 DOL.

Iš Berwyn priemiesčio senutės apgavikės Chicagos miesto centre išviliojo 9,000 dol. Viena ją užkalbino. Joms bešnekant prieėjo kita ir pasisakė radusi 125,000 dol. Pasiūlė eit į mokesčių įstaigą, pasiklausti, ką daryti, pasakė, kad jos gali radinį pasidalinti, tik kiekviena turi įnešti mokesčių po 9,000 dol. Senutė išėmė iš banko 9,000 dol. ir įdavė "nunešt mokesčių įstaigon". Apgavikė su savo sėbre pasišalino.

MERĖS DOVANA ATLANTAI

Chicagos merė J. Byrne iš savo rinkiminio fondo paaukojo 10,000 dol. Atlantos miestui, paremdama pastangas surasti negrų vaikų žudiką.

DEMONSTRAVO DĖL SALVADORO

Apie 100 žmonių šeštadienį demonstravo Chicagoje prie Kluczynski federalinių rūmų, protestuodami prieš JAV ėjimą pagalbon Salvadorui. Tik niekas nedemonstruoja prieš komunistų siunčiamus teroristus ir ginklus.

OPEROS ŽINIOS

Į Lituani operos spektaklių bilietai jau gaunami Vaznelių krautuvėje, 2501 W. 71st St., telefonas: 471-1424.

Spektaklių datos: birželio 13 d., 8 val. vak., birželio 14 d., 3 val. popiet, birželio 20 d., 8 val. vak.

Vieta: Marijos mokyklos auditorija, 67th ir S. California Ave.

Bilietų kainos — parteryje: 20, 17, 14, 12 dol., balkone: 17, 13, 10 dol.

Visi tie, kurie turi įsigiję bilietus anksčiau skelbtom datom, prašome juos pakeisti naujais.

Paštu bilietai užsakomi, pažymint spektaklio datą ir siunčiant atitinkamai sumai čekį, šiuo pavadinimu ir adresu: **Lithuanian Opera Co., 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629.**

Dainuoja:

Dana Stankaitytė I ir III sp.
Nerija Linkevičiūtė II sp.
Margarita Momkienė
Stefan Wicik I ir III sp.
Rex Eikum II sp.
Algirdas Brazis I ir III sp.
Algis Grigas II sp.
Jonas Vaznelis I ir III sp.
Vytautas Paulionis II sp.
Bernardas Prapuolenis.

Scenos reikalų vadovas — Jonas Paronis

Meninė priežiūra — dail. Vladas Vijeikis

Pastatymo produkcija — Kazys Oželis

Choreografija — Violeta Karosaitė

Chormeisteriai: Alfonsas Gečas, Emilija Sakadolskienė

Dirigento asistentas — Arūnas Kaminskas

Režisierius — Paul Williams

Dirigentas — Alvydas Vasaitis

Lietuvių Opera kviečia visus ir iš visur atvykti į Chicagą, organizuojant ekskursijas autobusais ar mašinomis, ir dalyvauti pirmą kartą Amerikoje statomoje mūsų laisvės tema sukurtos operos **I Lituani-Lietuviai** spektakliuose.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo val.: 9 v. r. iki 6 v. v.
Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 v. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

KUR BĖGA ŠEŠUPĖ

Vytalis Matulaitis

Lietuvos geografijos pratimai paruošti lietuvių mokyklų aukštesniems skyriams. Pratimus parenka mokytojai pagal reikalinga tema. Pratimai tinkami naudotis ir nelankantiems lietuviškų mokyklų.

Išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Didelio formato. Kaina su persiuntimu $3.85.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

BRANGŪS LIETUVIAI

Visokis lietuviškas veikimas yra prasmingas, gi vertingiausias tas, kuris pasiekia dabar kovojančius Lietuvoje.

L.K. Religinė Šalpa visa nukreipta tiesiai Lietuvon. Tiesa, mes stengiamės informuoti laisvąjį pasaulį ypatingai apie okupanto pastangas naikinti Lietuvoje religiją, ištikimybę savo tautai ir tėvynei ir lietuvių kovą prieš tas pastangas, tačiau pagrindinis L.K. Religinės Šalpos tikslas ir pastangos yra remti lietuvių katalikų reikalus Lietuvoje.

Mūsų lėšos ir išgalės yra ne iš kitur, o iš lietuvių visuomenės. Turėtų nelikti nė vieno lietuvio, kuris savo auka neįsijungtų į šią veiklą. Kviesdami kiekvieną lietuvį atsiliepti prašome tai daryti per savo parapijas, kur būna šiuo tikslu rinkliavos, o visi kiti savo auką siųskite:

LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID
351 HIGHLAND BOULEVARD
BROOKLYN, N. Y. 11207

Iš anksto kiekvienam dėkojame ir linkime, kad Dievas gausiai atlygintų.

L.K. Religinės Šalpos Valdyba